

REŠETO

Leto I.

Ribnica, december 1980

št. 10

Iztekajo se zadnji dnevi leta 1980, iztekajo se tudi zadnji dnevi srednjeročnega obdobja 1976–1980. Konec nekega obdobja nas sili v to, da se ozremo na prehojeno pot, da ocenimo uspešnost našega delovanja na vseh področjih družbenega življenja. To bomo prav gotovo naredili v vseh samoupravnih sredinah. Kritično bomo spregovorili o vseh uspehih in neuspehih, ki so nas spremljali pri uresničevanju začrtanega programa. Že bežna ocena preteklega srednjeročnega obdobja nam nedvoumno polaze, da smo dosegli velik napredek na vseh področjih, da pa nismo uresničili vseh ciljev, za katere smo se opredelili pred petimi leti. Doseženi so solidni gospodarski rezultati kljub pretresom, ki so bili prisotni še posebej v prvi polovici preteklega srednjeročnega obdobja. Razrešeno je vprašanje osnovnošolskega prostora, boljši so pogoji za organizirano varstvo predšolskih otrok, imamo nove pokrite in nepokrite telovadne površine, občutno so izboljšani pogoji za preskrbo prebivalstva, razrešen je stanovanjski problem v občini, položeni so kilometri novih asfaltnih cest, skoraj bo rešeno zdravstveno varstvo občanov, visoka je raven obrambnih priprav — vse

To ni le simbol na razglednicah in čestitkah ob novem letu, temveč je dimnikar v prvi vrsti poklican, da nam s svojim delom zagotovi tople domove v teh zimskih dneh... Po sliki lahko sodimo, da se tudi mladi odločajo za poklic, ob katerem se marsikdo še prime za gumb...

Srečno 1981!

to pa so tisti uspehi, ki smo jih dosegli z velikim prizadevanjem vseh naših delovnih ljudi in občanov. To so uspehi, ki sami po sebi kažejo, da smo najpomembnejše planske usmeritve učinkovito uresničili.

Toda načrtovali smo več. Naše želje po napredku so bile večje, pri tem pa nismo dovolj upoštevali objektivne gospodarske situacije doma in v svetu. Zaostreni pogoji gospodarjenja,

ki niso samo trenutno stanje, ampak stalnica, ki nas bo spremljala še najmanj v naslednjem planskem obdobju, so nas prisilili, da smo se morali odpovedati marsikateri želji po novi investiciji, marsikateri želji po širjenju pravic. Prisilili so nas v to, da smo se mnogo bolj trezno lotili načrtovanja za naslednjih pet let, ko ne planiramo več naših želja, ampak le tisto, kar je dejansko

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Ribnica žele vsem delovnim ljudem in občanom Ribnice veliko delovnih uspehov in osebne sreče v novem, 1981. letu!

možno in realno. Vendar to ne smemo smatrati kot naš neuspeh, saj smo že pred letom dni, v prvi številki „Rešeta“, ko smo predstavljali program razvoja za leto 1980, zapisali, da naši uspehi ne bodo zmanjšani, če bomo morali določene naloge prenesti tudi v naslednja leta v prid gospodarski ustalitvi, saj je naša osnovna želja, da delamo in živimo na zdravih in stabilnih osnovah.

Ko vstopamo v leto 1981, vstopamo tudi v naslednje srednjeročno obdobje. Vstopamo vsak s svojimi željami in hotenji, toda stopamo predvsem s skupno željo, da bi tudi v bodoče lahko ustvarjali v miru. Ta želja je še toliko močnejša, ker vstopamo v novo obdobje brez človeka, ki nam je dal mir in svobodo, v kateri smo ustvarjali 35 let. In ustvarili smo ogromno, našim uspehom ne more oporekati nihče. Ustvarjali smo v edinstvenem sistemu samoupravljanja, ki je preko delegatskega sistema postal hkrati političen sistem in nosilec celotnega odločanja v naši družbi. Pridobili smo si veliko znanja in izkušenj, ki jih bomo pri našem bodočem delu še kako potrebovali. Ob takšnem znanju in izkušnjah, s takšno pripravljenostjo naših delovnih ljudi in občanov, prav gotovo ni problemov, ki jih ne bi mogli s skupnimi močmi tudi razrešiti.

In s takim prepričanjem vsi delovni ljudje in občani občine Ribnica vstopamo v novo leto — zato srečno 1981!

STANE KROMAR
predsednik SO Ribnica

Vsem pripadnikom oboroženih sil socialistične federativne republike Jugoslavije čestitamo za 22. december, dan Jugoslovanske ljudske armade!

Usmeritve in naloge v razvoju občine Ribnica v letu 1981

Izhajajoč iz ocene pogojev gospodarjenja v letu 1981, predloga resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju v SRS v letu 1981, smernic za pripravo družbenega plana razvoja občine Ribnica za obdobje 1981–1985 in dogovora o temeljih družbenega plana razvoja občine Ribnica za obdobje 1981–1985, bo celotna družbena aktivnost občine v letu 1981 usmerjena zlasti na naslednje:

- nadaljnji družbenoekonomski razvoj bo usmerjen v izvajanje politike ekonomske stabilizacije, razvijanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ter v tem okviru ukrepitev vloge združenega dela v procesu družbene reprodukcije;

- večanje blagovnega in neblagovnega izvoza kot glavnega nosilca gospodarske rasti, ki bo hkrati omogočil oskrbo s surovinami, z repromaterialom in opremo iz uvoza;

- vse TOZD bodo v letu 1981 izdelale zaposlitvene bilance, ki jih bodo usklajevali na ravni občine, oziroma v okviru občinske skupnosti za zaposlovanje. Delavci bodo v okviru svojih TOZD izvajali programe pripravnosti, izpolnjevali sklenjene pogodbe in obveznosti do svojih štipendistov in tiste, ki izhajajo iz učnih pogodb. Omejevali bodo tudi vse oblike dela po pogodbah o delu ter le izjemoma podaljševali delovno razmerje delavcem, ki bodo pridobili pravico do starostne pokojnine;

- krepitev ekonomskih zakonitosti v gospodarjenju ter večanje proizvodnje, drugih dejavnosti in dohodka predvsem z izrabo obstoječih zmogljivosti, tako kadrovskih, finančnih, materialnih in drugih;

- v čim večji meri uresničiti racionalnejšo porabo energije in surovin ter se preusmeriti, kjerkoli je to možno, na domače materiale in opremo;

- povečati kmetijsko proizvodnjo na osnovi boljšega izkoriščanja danih možnosti in pogojev za kmetijsko proizvodnjo;

- nadaljevati povezovanje dela in sredstev v ožjem in širšem gospodarskem prostoru. Zato bo potrebno izpolnjevati vse možne oblike povezav, posebno tistih, ki bodo slonele na sovlaganjih te aktivnosti je posebno potrebno okrepiti v lesni industriji in gozdarstvu ter v čim večji meri poskušati uresničiti projekt poslovno-tehničnega sodelovanja kovinsko-predelovalne industrije v občini;

- več skrbí bo treba posvetiti kadrovski politiki, nadaljevati s pripravami za prehod na usmerjeno izobraževanje ter usmeriti štipendijsko politiko za potrebe združenega dela;

- zaradi prenosov obveznosti med posameznimi interesnimi skupnostmi, spremenjenih osnov, virov in meril na tem področju bo potrebno v prvi polovici leta ponovno proučiti usklajenost te porabe z materialnimi možnostmi našega združenega dela ter ustrezno prilagoditi programe z aneksi k samoupravnim sporazumom o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1981–1985.

- dokončati začetek investicije ter preverjati in izvajati nameravane investicije na podlagi kriterijev za prestrukturiranje gospodarstva, sprejetih v dogovoru o temeljih družbenega plana občine Ribnica v medobčinskem in republiškem dogovoru.

- omejiti rasti skupne, splošne in osebne porabe, ki naj sledijo rasti dohodka oz. dogovorjenim razmerjem zaradi krepitve akumulativne sposobnosti gospodarstva;

- uvajati z nagrajevanjem po delu več stimulativnih elementov ter zagotoviti socialno in materialno vamost delavcem.

Nekatere že začete investicije bomo nadaljevali tudi v prihodnjem letu, čeprav smo se odločili, da na tem področju naredimo več reda kot ga je bilo dosedaj. Nova proizvodna hala delovne organizacije RIKO je tista pridobitev, ki bo organizaciji zagotovila še večje poslovne uspehe.

občanom in krajanom v okvirih materialnih možnosti;

- nadaljevati s prostovoljnimi aktivnostmi v krajevnih skupnostih, tako da se bo prostovoljno združevanje dela in sredstev uveljavilo kot važen faktor za reševanje tekočih nalog. To aktivnost bo potrebno spodbujati s sredstvi našega gospodarstva, katerega bo združevalo po že predloženima sporazumoma;

- oskrba prebivalstva z osnovnimi živili in potrebščinami se bo morala v celoti urediti. V kolikor bodo možnosti trga slabše, bo potrebno vnesti določen sistem za normalno preskrbo prebivalstvaj

- izvajati bo potrebno politiko cen po določenih ekonomskih politikah, vendar pa

.... Posebnost naše ljudske revolucije je bila v tem, da je od vsega začetka imela značilnosti osvobodilnega boja proti okupatorjem, hkrati pa tudi značilnosti boja za nove družbene odnose, za pravilno rešitev narodnega vprašanja, za pravičnejši družbeni sistem ..."

TITO

ob tem upoštevati položaj posameznih dejavnosti; prav tako se bo potrebno na tem področju organizirati v skladu s sistemskim zakonom;

- dograjevati družbeni sistem informiranja, da bodo delavci, občani in krajanje dobili prave informacije ob pravem času, kar je eden izmed pomembnih pogojev za upravljanje in odločanje, le-ti pa bodo pogojevali doseganje boljših rezultatov pri delu in poslovanju;

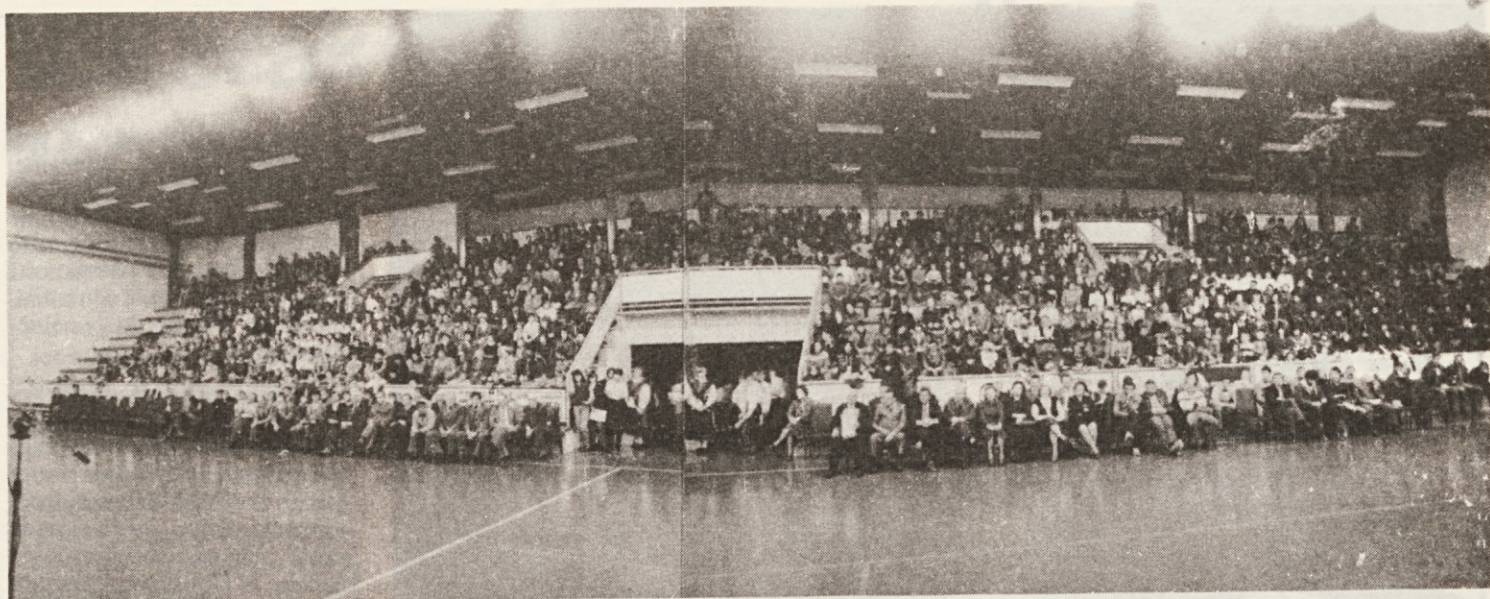
- uresničevati bo potrebno naloge na področju blagovnih rezerv, krepiti tržne rezerve in s tem izboljševati preskrbo;

- sodelovati z dejavniki v ljubljanski regiji na skupnih interesih.

- krepiti notranjo stabilnost, vamost, obrambno sposobnost in družbeno samozaščito.

A. ZAKRAJŠEK

Veliko Ribničanov in gostov se je zbralo v dvorani športnega centra v Ribnici, da bi prisostvovali proslavi 80-letnice ribniške telesne kulture in dneva republike.

Občina Ribnica je dobila sedanji obseg leta 1962. Njena površina meri 25.594 ha in je po površini na 36. mestu v Sloveniji. Pretežno je pokrita z gozdovi – 14.561 ha ali 56 %, ki so večinoma iglasti in velike proizvodne vrednosti.

Občina Ribnica je ena manjših občin v SRS in meji na mnoge večje občine: na občino Kočevje, Grosuplje, Ljubljana Vič–Rudnik, Cerknico ter v manjši meri na občino Čabar v SR Hrvatski. Ozemlje je hribovito (od 480 do 1253 m nadmorske višine), povezujejo pa ga dolenjevaško in sodraško polje), ki spada v kraško–dinarski gorski sistem. Podnebje je zmerno celinsko, značilna pa so dolga zimska obdobja z obilico snežnih padavin.

Prometna povezanost občine je razmeroma neugodna. Pomembnejši sta dve prometni cesti: magistralna cesta Ljubljana–Kočevje–Delnice in Postojna–Cerknica–Nova vas. Na območju občine Ribnica je 105 km kategoriziranih cest, 98 km vaških poti ter 85 km gozdnih cest.

V občini je 6 krajevnih skupnosti, od teh so 4 z večjim številom prebivalstva in 2 z manjšim. Naselja so pretežno majhna. Od skupaj 90 naselij je 86 naselij z do 50 prebivalci, 3 naselja s 500 do 1.000 prebivalci in eno z nad 2.000 prebivalci.

Število prebivalstva se giblje med 11.800 in 12.170. Od leta 1948 pa do danes se je prebivalstvo povečalo le za 3 %, vendar pa položaj v vsej občini ni enak.

Število prebivalcev se povečuje le v ozjem območju Ribnice in Sodražice, medtem ko je zmanjševanje prebivalstva hribovskih naselij in oddaljenih krajev zaradi slabih prirodnih pogojev in gospodarske nerazvitosti močno. Poprečna naseljenost je komaj 47 ljudi na km² in se v primerjavi z letom 1869, ko je znašala 45 ljudi, domala ni spremenila.

Največje naselje je Ribnica z 2.680 prebivalci.

Ob popisu prebivalstva iz leta 1971 je bilo v občini 11.834 prebivalcev (v polletju 1980: 12.167), od tega 3.000 kmečkih, kar predstavlja 25,36 %. Prebivalstvo občine je zelo staro, saj jih je 19,13 % starih nad 60 let, medtem ko jih je v Sloveniji le 14,84 %.

Število gospodinjstev je 3.297, število stanovanj pa 3.163. V zadnjih treh letih je bilo zgrajenih 226 stanovanj z 20.991 m² stanovanjske površine, kar predstavlja 72,4 % uresničitve srednjeročnega načrta stanovanjske graditve.

TO SMO MI

Po zadnjih podatkih je zaposlenih v občini 3.451, od teh 3.010 v gospodarstvu in 350 v negospodarstvu ter v zasebnem sektorju 91. Tako predstavljajo zaposleni 29 % prebivalstva.

Poprečni osebni dohodki so v času januar – september 1980 znašali v gospodarstvu 8.120 din, v negospodarstvu 9.820 din ter v celotni občini 8.293 din in so porastli za 23 % v primerjavi z letom 1979.

Družbeni proizvod v občini je v letu 1979 dosegel višino 952.044 tisoč din. V letu 1978 je porastel za 36,3 %. Na prebivalca je znašal 78.733 din in tako smo bili na 37. mestu v republiki. 17,7 % družbenga proizvoda – 168.402 tisoč din, odpade na individualni sektor. V letu

1979 je v primerjavi z letom 1978 porastel družbeni proizvod za 23 %.

Narodni dohodek je v letu 1979 dosežen s 35 % porastom v odnosu na leto 1978. Znaša 883.212.000 din, na prebivalca pa 73.041 din.

V občini je 5 enovitih delovnih organizacij, 2 delovni organizaciji z 9 TOZD, 7 TOZD, katerih delovne organizacije so izven naše občine, 4 obrati, 15 poslovnih enot in 24 negospodarskih organizacij združenega dela.

Industrija je nosilec gospodarskega razvoja v občini, saj ustvari 81 % bruto dohodka gospodarstva ter zaposluje 69 % delavcev. Nosilne panoge v tej dejavnosti so lesna in kovinska industrija.

Kmetijstvo je v občini še vedno pomembna dejavnost. Čistih kmetij je okoli 700, nekoliko manj je polkmetov. Starostna struktura je neugodna, saj je poprečna starost 60 in več let. V ribniškem kmetijstvu je približno 2000 krav, ki dajejo letno 5 milj. litrov tržno odkupljenega mleka. Vsega odkupujejo Ljubljanske mlekarne. Na leto vzredimo 450 ton žive teže živali za zakol oziroma 800 pitancev in 150 do 200 glav mlade plemenske živine, namenjene prodaji izven meja občine. Konj je še okoli 500.

Na področju družbenih dejavnosti je v zadnjih letih narejen kvaliteten premik. Rešili smo problem osnovnošolskega prostora in pridobili velike pokrite in nepokrite telovadne površine. Odpri so še problemi na področju otroškega varstva, zato je v teku intenzivna akcija, ki bo pripomogla k razrešitvi tega problema (gradnja otroškega vrtca v Sodražici, pridobitev prostorov v Dolenji vasi. Loškem potoku, Sv. Gregorju in Ribnici). Z izgradnjo zdravstvenega doma bomo učinkovito rešili problem na področju zdravstva v naši občini.

zavest, da se bore za pravično stvar, za svojo zemljo in za svoje ljudstvo, iz katerega so izšli.

Tudi po osvoboditvi, v velikih letih obnove domovine, čuvanja miru in neodvisnosti samoupravne in socialistične domovine, preveva našo armado isti duh. To je duh povezanosti z naprednimi in miroljubnimi, humanimi idejami, ki je neločljivo vtkan v narod.

S stalno pripravljenostjo na obrambo pred slehernim napadalcem, z moderno oborožitvijo in s svojim zaledjem ter globoko v zavesti vseh delovnih ljudi nove Jugoslavije, je naša armada porok mirnega socialističnega razvoja. Je hkrati porok miru in aktivnega sožitja v tem delu sveta, zvest branilec vseh pridobitev naše revolucije.

„Naša vojska se je rodila iz ljudstva,” je dejal tovariš Tito, „in zaradi tega jo naše ljudstvo tudi tako ljubi.” Njegovim besedam lahko samo pritrdimo in čestitamo vsem pripadnikom naše armade za njihov praznik!

Ljudstvo ljubi svojo armado

„Nadaljujte delo, ki ima za cilj nadaljnje izpopolnjevanje armade. Sredstva, ki jih za to potrebujemo, naši ljudje radi dajajo. Vedo, da potrebujemo obrambo in da je odvisna od nas vseh in ne samo od vojske. Toda vojska je eno izmed najtranejših poroštev, da z Jugoslavijo ne bo mogel nikoli več nihče pometati, da ne bo nihče smel poseči po naši svobodi in neodvisnosti, saj je naše ljudstvo, če bo treba, pripravljeno bojevati se skupaj z armado.”

Tako je dejal vrhovni komandant in stvaritelj naše ljudske vojske tovariš Tito na lanskem praznovanju rojstnega dneva JLA. Letos maršala Tita ni več med nami, njegova misel pa je še vedno enako močno prisotna v stnjenih vrstah vseh rodov naše armade in v ljudstvu, ki ji je leta 1941 dalo življenje.

Naša armada se je res rodila iz ljudstva, iz njegovega upora proti okupatorjem in njihovi politiki zaslužnjevanja, razdvajanja in iztrebljanja naših narodov. Iz tisočerihih plamenov upora in iz nespravljlivega sov-

raštva do vsakega nasilja in do vsake vrste okupacije ali izdajalske vladavine se je v letih revolucije izoblikovala organizirana oblika vojskovanja, vse od partizanskih odredov in skupin do rednih enot narodnoosvobodilne vojske pod vodstvom KPJ in tovariša Tita.

Rojstva prvega rednega oddelka narodnoosvobodilne armade se je tovariš Tito lani takole spominjal:

„Ko sem govoril borcem, ki so tistega lepega sončnega dne stali v vrsti v Rudem, sem jim pojasnil, iz kakšnih razlogov ustvarjamo brigado in poudaril, kakšna zavest mora prežemati njene borce. Poudaril sem jim, da se ne bomo bojevali okoli posameznih vasi in za posamične točke in tako izgubljali ljudi, temveč da se bomo vojskovali povsod tam, kjer bo treba, a tako, da bomo nenehno postajali vse močnejši. Govoril sem o tem, kakšen moralni lik borca mora biti v takšni enoti, da se morajo borci — v nasprotju s četniki! — v vsem ravnati kot pripadniki prave redne ljudske vojske...”

Od tistega dne v Rudem, 22. decembra 1941, pa vse do osvoboditve so morali odredi

NOV skozi najtežje sovražne ognje, skozi smrt in trpljenje in skozi mnoge preizkušnje. Pri vsem tem so dokazali, da so vredni uresničevalci besed vrhovnega komandanta in vredni zaupanja vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Vrste narodnoosvobodilne vojske je kljub najtežjim razmeram vedno dosledno preveval duh borbenosti in tovarištva. Zlasti pa jih je nenehno kalila in utrjevala

ZAKAJ KREPIMO LJUDSKO OBRAMBO?

„Tudi danes so na svetu sile, ki jim takšna Jugoslavija ne ustreza in skušajo spodkopati njeno trdnost in stabilnost. Zato si moramo prizadevati, da bomo še bolj razvili sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in v skladu s tem krepili in usposabljali naše oborožene sile...”

NIKOLA LJUBIČIĆ —
26. 11. 80

„Takšna je torej brzostrelka...” pravijo dekleta na eni izmed naših šol pri obrambnem dnevu. Za teritorialno obrambo, ki je najbolj množičen del JLA, velja, da moramo biti usposobljeni v vsem, kar zadeva pripravljenost za akcije kjerkoli v državi.

V korak s svetom – ali zaostajajoči zamudniki?

„Smo na usodni prelomnici, ko gre za to, ali bomo tudi v praksi uveljavili socialistični samoupravni položaj delavca v temeljni organizaciji združenega dela in v krajevni skupnosti, da bo odločal o pogojih in rezultatih dela. Ali se bomo z našo visokoproduktivno in kvalitetno proizvodnjo enakopravno usmerili v svet in si tako zagotovili odločilno besedo v svetovnem razvoju znanosti in tehnike, ali bomo postali sama sebi začostna, za vsemi zaostajajoča provinca?“ (France Popit)

Osmi seja CK Zveze komunistov Slovenije je 24. novembra minila v znamenju poziva k mobilizaciji vseh sil v slovenskem gospodarskem in družbenopolitičnem življenju za premagovanje težkega trenutnega stanja v gospodarstvu in v prizadevanju za njegovo stabilizacijo. To pa pomeni, da se je treba z vsemi silami prizadevati, da bi srednjeročni plan uskladili z dejanskimi možnostmi in s potrebami ter ga zastavili kar najbolj realno.

To je nedvomno težka in sila odgovorna naloga, vendar nujno potrebna, zlasti še, ker opažamo, da se na mnogih področjih vse prepočasi prilagajamo novonastalnemu položaju. Delovni ljudje zahtevajo uveljavitev razvojnih usmeritev, to pa je mogoče doseči le v demokratičnem dogovoru in z ustvarjalno podporo vseh delovnih ljudi in z enotnostjo v Zvezi komunistov.

Vse bolj se bo treba opirati na lastne moči. Odpovedati se bono morali za nekaj časa velikim investicijam, zlasti pa vsem tistim, ki jih nekaj let lahko pogrešamo. Vse bolj k ot doslej se bomo morali nasloniti tudi na lastni inteligenčni kapital in na lastne tehnološke sposobnosti. Bolj moramo podpirati domače izumiteljstvo, zožiti investicije in izboljšati kakovost v slehernem našem delu.

Vse to bo pripomoglo k boljši konkurenčnosti naših proizvodov v tujini in k zmanjšanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja. Od večjega izvoza pa je odvisen nadaljnji razvoj

našega gospodarstva, s tem pa tudi razvijanje ekonomske in socialne varnosti delavcev ter prihodnost mladih rodov.

Pri vsem tem pa moramo spremeniti tudi odnose, ki trenutno vladajo pri oskrbi s hrano. Slovenija ima s svojimi spečimi in neizkoriščenimi rezervami še veliko možnosti, da si zagotovi lastno oskrbo. To seveda ne pomeni samo zmanjšanje uvoza, ampak bo preprečilo tudi spreminjanje hrane v sredstvo političnih pritiskov na našo državo. V kmetijstvo bo treba vlagati več, hkrati pa tudi zagotavljati pogoje, ki bodo omogočili mlademu rodu bolj privlačno in enakopravno vključevanje v delo na tem področju. Hkrati moramo poglobiti prizadevanja, da se delavci temeljnih organizacij združenega dela kmetijstva, živilske industrije in trgovine ter združeni kmetje uveljavijo kkt nosilci odločanja.

Omenjene naloge za sanacijo našega gospodarstva bo mogoče uresničiti samo z udeležbo globoko osveščenih ljudskih množic ter z dosledno politiko samoupravljanja. Dogovorjene gospodarske usmeritve mora uresničevati združeno delo in

ne državni organi. Ponovno vidimo, da so ljudje pripravljeni nositi svoj delež stabilizacije, zahtevajo pa, da pri tem sodelujejo vsi in da hkrati vsi tudi vedo, zakaj delajo in se žrtvujejo. Tudi zato jim je treba čimbolj približati sredstva obveščanja, da bodo sami prek njih aktivno sodelovali in uveljavljali samoupravne pravice.

Posebne naloge pa je 8. seja CK ZKS naložila v svojih sklepih komunistom v Sloveniji:

„... S svojo aktivnostjo morajo komunisti še bolj kot doslej krepiti zavest o nujnosti stabilizacijskih naporov ter utrjevati prepričanje, da je uspeh pri uresničevanju stabilizacijskih nalog in ukrepov podlaga in nujen pogoj za razvoj socialističnega samoupravljanja in gospodarski ter državni napredek Slovenije in Jugoslavije, za njeno neodvisnost in svobodo.“

„... Zaupamo lahko v svojo prihodnost. Čeprav prinašajo mednarodni odnosi številne nevarnosti, čeprav moramo vselej z budnim očesom opazovati pojave pritiskov in agresivnih groženj kot tudi različne oblike tako imenovane specialne vojne, imamo v naših oboroženih silah in splošni ljudski obrambi v celoti zanesljivo

VSE JE ODVISNO OD NAS SAMIH

poročstvo za mir in zanesljivo sredstvo za to, da se postavimo po robu vsakemu napadu na našo svobodo, neodvisnost in teritorialno celovitost. Vendar je vse to odvisno od nas samih, od naše sposobnosti, kako bomo znali ohraniti stabilnost naše družbe, razvijati pridobitve revolucije in negovati tisto, kar je najsvetejše, kar smo dosegli v osvobodilni vojni –

bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.“

TITO (konec poročila v centru visokih visokih vojaških šol JLA)

Okrepitev je tu – helikopter je pravkar odložil top. Sodobno orožje je eden izmed temeljev naše svobode in nedotakljivosti jugoslovanskih meja. Za učinkovitost obrambe žrtvujemo zavedno znatna sredstva, saj le tako lahko mirno zremo v jutrišnji dan.

Gradnja zdravstvenega doma

Zaradi potreb po kvalitetnejšem zdravstvenem varstvu, prostorskih in organizacijskih težav zdravstva v naši občini, potreb po specialističnih ambulantah, da bi bili občani deležni varstva brez neprijetnih potovanj in naporov in ne nazadnje zaradi velikih časovnih prihrankov in odprtosti z dela, smo pričeli s pripravo za gradnjo novega zdravstvenega doma. S tem se je pričela izpolnjevanje tudi dolgotrajna želja občanov po taki gradnji. Osnovni smo gradbeni odbor, ki je skupaj z zdravstvenimi delavci pripravil program kot odraz stvarnih potreb in možnosti. Gradnja bi združevala na enem mestu zdravstveni in lekarniški del, potrebe specialistične ambulante in drugo.

Projektiranje je bilo zaupano Medico engineeringu iz Ljubljane in po številnih razpravah in krčenju programa je v septembru 1979 prišlo do pričetka gradnje. Gradbeni odbor ostaja aktiven še naprej in pomaga investitorju Zdravstveni dom Kočevje-Ribnica pri investitorskih poslih. Občina bo dobila nove kvalitete zdravstvenega varstva, izboljšala pa se bo tudi oskrba z zdravili, kar doslej v uteženih razmerah ni bilo mogoče.

Dela so bila na osnovi zbiranja ponudb oddana SGP Zidar Kočevje, ki je pristal na zahteve investitorja, da bi le-ta s pomočjo gradbenega odbora vplival kar največ na izbor kooperantov in tudi v vseh ostalih vidikih racionalne gradnje v današnjih razmerah. Dela naj bi bila predvidoma končana v marcu 1981. Temu bi sledila še montaža opreme, nakup medicinske opreme in drugo, da bi objekt lahko odprli.

Objekt financirajo s sredstvi samoprispevka občanov in sredstvi Regionalne zdravstvene skupnosti.

Izhodiščna vrednost je bila

nekaj nad 80 milijonov dinarjev, pri čemer pa ni bilo mogoče v celoti zajeti podražitev, potrebna dodatna dela, več dela, investicijskih stroškov in tržnih cen opreme.

Gradbeni odbor se je odločil za gradnjo v fazah, s čimer se je bilo mogoče prej lotiti izgradnje, neugodni inflacijski trendi pa se vsaj za določeni del niso odražali v vsej svoji negativnosti. Vsa razpoložljiva sredstva je usmeril v predplačilo izvajalcu in tako dosegel pozitivne učinke pri gradbenih stroških.

Gradbeni odbor je preko svojih predstavnikov neposredno ukrepal pri dopolnjevanju tehnične dokumentacije, pri težavah zaradi neugodnih pogojev temeljenja, pri izboljšanju kvalitete tehničnih rešitev in drugem ter s tem dosegel kar največjo racionalnost, seveda v okviru možnosti.

Dela potekajo dovolj kvalitetno, ugotavljamo pa določene kasnitve. Samo z največjimi napori bo zaradi oteženega zimskega dela možno objekt v roku končati.

Problemi so torej v kasnitvah, ki so subjektivne in objektivne narave. Prav tako so težave s sredstvi za nemoteno izgradnjo. Gradbeni odbor si preko svojih predstavnikov prizadeva, da bi vsi dejavniki izpolnili svoje obveznosti do investicije. Tu gre za sredstva samoprispevka, prenos dela stroškov v naslednji samoprispevek, povečanje sredstev Regionalne zdravstvene skupnosti, kot za združevanje sredstev organizacij združenega dela v te namene.

Soditi je namreč treba, da je zdravstveni dom stvarna in nujna potreba občanov in ga je kot takega treba zgraditi, sicer gospodamo, vendar v celoti.

V nadaljevanju so zneskovno prikazani prihodki in odhodki po stanju na dan 25. 10. 1980.

PRIHODKI:

1. Prihodki iz samoprispevka:	9.770.927,85 din
2. Regionalna zdravstvena skupnost Ljubljana:	
let 1978	1.000.000,00 din
let 1979	5.500.000,00 din
let 1980	17.500.000,00 din
	24.000.000,00 din
3. Ostali prihodki -- leto 1978	9.844,25
4. Črpanje kredita pri LB -- leto 1980	6.750.303,35

Skupaj prihodki: 40.531.075,45 din

ODHODKI:

let 1978:	
Medico engineering	
-- investicijska dokumentacija	515.008,00 din
-- stroški SDK	835,35 din
	515.843,35 din
Leto 1979:	
Medico engineering	
-- projektivna dokumentacija	1.703.822,00 din
-- ekonomski del invest. dok.	51.000,00 din
-- soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja	726.961,30 din
-- preiskava tal	8.137,00 din
-- predstavitev PTT drog	6.778,95 din
-- Zidar Kočevje -- avansi	8.375.467,45 din
-- stroški SDK	11.671,25
	10.883.837,95 din

Leto 1980:	
Zidar Kočevje -- avansi	21.000.000,00
-- stroški nadzora	521.032,90
-- provizija LB za garancijo	160,30
-- fotokopiranje načrtov	1.330,00
-- preiskava tel. temeljev	7.034,00
-- Medico engineering -- statični elaborat	58.425,00
-- Zidar Kočevje -- črpanje kredita	6.750.303,35
	28.389.285,55 din

Skupaj odhodki:	39.805.802,20 din
Saldo na računu	725.273,25 din

Rekapitulacija

PRIHODKI:

1. prihodki iz samoprispevka	9.770.927,85 din
2. Regionalna zdravstvena skupnost Ljubljana	24.000.000,00 din
3. ostali prihodki	9.844,25 din
4. kredit -- LB Kočevje	6.750.303,35 din
	40.531.075,45 din

ODHODKI:

1. Medico engineering -- inv. dokum.	2.318.255,00 din
2. soglasje za prid. gradb. dov.	726.961,30 din
3. provizija LB za garancijo	51.160,30 din
4. stroški SDK	29.341,95 din
5. ostali stroški (preisk. tal. prestav. PTT drog.)	23.279,95 din
6. stroški nadzora	521.032,90 din
7. Zidar Kočevje -- avansi	29.375.467,45 din
8. Zidar Kočevje -- črpanje kredita	6.750.303,35 din
	39.805.802,20 din
Saldo	725.273,25 din

Pri tem moramo omeniti, da prihodki iz samoprispevka občanov dotekajo kot je bilo planirano, medtem ko Regionalna zdravstvena skupnost s

svojo obveznostjo kasni. Po zagotovilih Regionalne zdravstvene skupnosti bo svoj delež poravnala do 31. 12. 1980.

GRADBENI ODBOR

Letni obračun dela in uspehov Socialistične zveze

10. decembra se je sestala občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica, da na letni programski konferenci kritično pregleda prehojeno pot in izlušči uspehe in neuspehe pri izvajanju programsko načrtanih nalog, sprejetih na lanske letni volilno-programski konferenci. Ocenijo svojega dela je konferenca oprla na zaključke sej krajevnih programskih konferenc, ki so potekale v oktobru in novembru letos.

„Kljub doseženim uspehom z našim delom nismo zadovoljni“, so ugotavljali delegati v bogati in zavzeti razpravi.

Temeljne delegacije za družbenopolitično skupnost, pa tudi za skupščine SS, še vedno niso tisto, kar naj bi bile. Kritične pripombe so delegati dajali tudi na delo delegacij SIS materialne proizvodnje. Premajhna zavzetost so prikazale tudi delegacije za širšo družbenopolitično skupnost, katerim je zaupana še odgovornejša naloga. Vzrok nezadovoljstva z delom teh delegacij pa ni samo v tem, ali tečejo ali ne tečejo obojestranske informacije (delegacija – delegat – delegacija), temveč je tudi v tem, da delegat, ki je

poslan na sejo republiške skupščine, ne opravi zadovoljivo svoje naloge ali se celo ne oglasi in s tem zanika delo svoje delegatske osnove, ki ga je s pooblastili poslala na sejo.

Delegati so kritično izpostavili delo SIS materialne proizvodnje, še posebej zato, ker letos po pretečenem štiriletnem mandatnem obdobju ponovno volijo delegate za svoja stalna delegatska telesa.

V sklepih in programskih izhodiščih je konferenca zavzela konkretna stališča in opredelitev. Kritično je pokazala na deficit v kadrovski politiki, še posebno sedaj, ko bodo stekle priprave na prihodnje volitve temeljnih delegacij in delegatov za skupščino družbenopolitičnih skupnosti in skupščine občinskih SS. Posebno mesto v programskih izhodiščih ima tudi naloga nadaljnje krepitve

hišne samouprave. Enako je sprejeto načelo stalnega prizadevanja za podružbljanje vseh zadev SLO in DS. V teku je tudi akcija NNNP-80/81. Tej je treba dati posebno mesto z vsemi njenimi nalogami, ki jih postavlja pred najširši krog delovnih ljudi in občanov. Socialistična zveza je konkretno zadolžena za izvedbo politične aktivizacije, da se akcija množično in čim bolje izvede. Ob izvajanju akcije je treba dati posebno mesto in vlogo vzbujanju revolucionarnih tradicij NOB in spomeniškega varstva.

IVAN PETRIČ

V pričakovanju povelja... (Foto: S. Krševan)

TEDEN SOLIDARNOSTI

Nihče nima pravice biti srečen sam

V današnjem svetu porabijo letno za oboroževanje preko 450 milijard dolarjev. Če k temu podatku dodamo, da znaša celotna pomoč državam v razvoju le 20 milijard dolarjev ali v razmerju 1 : 22,5 je očitno, da je na svetu še veliko razlik, od katerih nekatere vodijo v povečevanje in ne zmanjševanje problemov.

Zaradi velikega razkoraka med razvitimi in nerazvitimi deželami so pred leti Združeni narodi sprejeli priporočilo, naj bi 1 odstotek bruto narodnega dohodka industrijsko razvitih držav namenili za razvoj držav v razvoju.

Priporočilo je bilo v praksi dokaj različno sprejeto, v glavnem pa ga razvite države niso izpolnjevale. V večini držav se pomoč giblje izpod 1 odst., marsikje celo izpod 0,5 odst. Res pa je tudi, da so skandinavske države dale urad-

no več pomoči, kot je bilo to predvideno s priporočilom Organizacije združenih narodov.

Zaradi nasprotja in prepada med industrijsko razvitimi deželami ter tistimi v razvoju se je

bilo potrebno z dodatnimi akcijami odločiti za zbiranje sredstev in ostalega materiala, namenjenega državam in njihovim ljudem, ki živijo in delujejo v izredno neugodnih življenjskih razmerah.

skih razmerah.

V Sloveniji poteka v novembru in decembru akcija solidarnosti na šolah, v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. V času od 22 do 28. decembra poteka teden solidarnosti, v katerem s priložnostnimi proslavami, razstavami, tekmovanji in podobnim poskušamo obeležiti solidarnost do narodnoosvobodilnih gibanj in žrtev imperialistične agresije.

V občini Ribnica smo se dogovorili za občinsko proslavo, katere organizator je občinska kultura SS. V njej sodelujejo klub OZN in OŠ dr. F. Prešeren ter člani krajevne organizacije ZSMS iz Ribnice. V prvem delu programa bo izveden recital ob glasbi, v drugem pa bo nastopila skupina afriških študentov. Nastopajoči afriški študentje so člani Zveze afriških študentov v SR Sloveniji, sekcija Ljubljana. V svojem

programu bodo prikazali 6 različnih plesov iz šestih afriških plemen.

V tednu solidarnosti bo v prostorih Doma JLA organizirana razstava, ki bo prikazovala protislovja današnjega sveta. Vsekakor bo to za kraj kot je Ribnica priložnost, da se tudi mi seznanimo s kulturo „čmega kontinenta“, da v pesmi in besedi spoznamo trpljenje, veselje, delo in življenje teh ljudi.

Spoznajmo kraje in njihovo kulturo, kjer so košček zemlje, rudnik zlata, naftni vrelec še vedno več vredni kot t milijoni človeških življenj!

Akcija v tednu solidarnosti ne bi smela ostati le kratkoročna in kampanjska, ampak bi morala predstavljati trajno opredelitev vseh subjektivnih sil, da prispevajo k uspešnosti borbe proti kolonializmu, rasizmu in vsem drugim oblikam dominacije enega naroda nad drugim.

F. Ž.

Za vse: nagrajevanje samo po opravljenem delu

Veliko bo še treba narediti, da bodo delavci v združenem delu dejansko nagrajevani po ustvarjenem delu. Temu naj bi pripomogel tudi družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Družbeni dogovor je bil sprejet na II. konferenci Zveze sindikatov Slovenije 17. decembra v Ljubljani. Podpisniki dogovora so razen sindikatov še izvršni svet SRS in Gospodarska zbornica Slovenije.

V naši občini so o predlogu družbenega dogovora razpravljali v vseh osnovnih organizacijah zveze sindikatov, na svetu za družbenoekonomske odnose pri občinskem svetu ZS, predsedstvu in občinskem svetu Zveze sindikatov. V INLESU Ribnica je bila o „Družbenem dogovoru o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke“, „organizirana“ okrogla miza, na kateri so dali številne predloge za dopolnitev oziroma spremembe posameznih členov dogovora.

Na zadnji seji občinskega sveta zveze sindikatov 9. decembra smo sklenili drugi del javne razprave o družbenem dogovoru o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Pripombe, dane v javni razpravi v združenem delu, so bile obravnavane v vodstvenih organih sindikata in potem posredovane republiškem svetu ZSS. Ob naši aktivnosti v javni razpravi smo ugotovili, da so v večini delovnih organizacij v naši občini osnove in merila za razporejanje dohodka urejena s samoupravnimi splošnimi akti.

V razpravi na omenjeni seji je bilo med drugim podčrtano, da so v nekaterih organizacijah združenega dela pri spremembah samoupravnih splošnih aktov o pridobivanju, razporejanju in delitvi osebnih dohodkov že vnašali posamezne elemente iz predloga družbenega dogovora.

Na seji je bila precej živahna razprava o nagrajevanju delavcev v neposredni proizvodnji in v administraciji. Rečeno je bilo, da bo potrebno samoupravne akte o nagrajevanju po delu spremeniti tako, da bo delo v neposredni proizvodnji bolje ovrednoteno. Seveda pa naj veljajo pravična merila za nagrajevanje delovnih opravil tudi v administraciji. To poudarjamo zato, ker ne smemo vse delavce v teh službah metati v en koš.

Minulemu delu je potrebno posvetiti posebno pozornost pri oblikovanju osnov za delitev

sredstev, namenjenih osebnim dohodkom. Osební dohodek naj bi bil odvisen od osnove živega in minulega dela. Merilo, prispevek delavca, ki ga je ustvaril z racionalno porabo delovnih sredstev in predmetov dela, naj bi ugotavljali na osnovi količine porabljenega materiala in energije na enoto proizvoda in z drugimi merili.

Na seji je bilo poudarjeno, da se zavedamo, da moramo delo, s tem pa tudi delitev po delu, uveljaviti kot družbeno vrednostno v smislu ustavne določbe, da le delo in rezultati dela določajo, na podlagi enakih pravic in odgovornosti, mate-

rialni in družbeni položaj človeka.

Sindikati se zavzemamo za solidarnostno združevanje sredstev za zagotavljanje socialne varnosti delavcev v primerih, ko iz objektivnih razlogov in brez svoje krivde ne ustvarjajo potrebnega dohodka in s tem tudi dohodka skupne porabe. Prav tako se zavzemamo za boljše vrednotenje proizvodnega dela v težjih delovnih razmerah.

Sindikati se bomo trudili, da bomo z uresničevanjem vsebine sistemskih rešitev na področju svobodne menjave dela, s svojo aktivnostjo ustvarili pogoje, da bo pridobivanje dohodka na osnovi svobodne menjave dela omogočalo enakopraven družbenoekonomski položaj delavcev v družbenih dejavnostih z delavci v materialni proizvodnji.

Iz vsega, kar je bilo rečenega na seji občinskega sveta Zveze sindikatov razberemo, da bo

potrebno preiti od besede k dejanjam. Na vseh ravneh organiziranosti, tako v političnih organizacijah kot v samoupravnih institucijah v združenem delu, se bo potrebno zavzeti, da bo vsebina družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev postala dejstvo. Gre za izpopolnitev sistema delitve in nagrajevanja, kjer naj bi bili vsi delavci, tako v materialni kot nematerialni proizvodnji, plačani po dejanskem opravljenem delu. Dokončno moramo urediti delitev dohodka za osebne dohodke med delavci materialne proizvodnje in delavci skupnih služb, da bodo pravično nagrajevani vsi delavci, ki združujejo delo in sredstva.

Občinski svet Zveze sindikatov bo na osnovi stališč in sklepov II. konference slovenskih sindikatov sprejel program, ki ga bo posredoval v vse organizacije združenega dela in delovne skupnosti. Občinski svet ZS pa pri tem računa na najširšo podporo vseh političnih dejavnikov tako v združenem delu kot na nivoju občine.

KAREL ORAŽEM

Kako smo gospodarili?

V ribniškem gospodarstvu so temeljne in delovne organizacije združenega dela poslovale razmeroma ugodno. To podkrepljujejo nekateri pomembni pokazatelji, ki jih je ribniško gospodarstvo doseglo v devetih mesecih letos in jih primerjamo z lanskoletnimi rezultati iz enakega obdobja:

— celotni prihodek v višini 2.760 milijonov din je porastel za 46,4 %,

— dohodek v višini 677 milijonov din je porastel za 37,5 %,

— čisti dohodek v višini 743 milijonov din je porastel za 39,8 %,

— akumulacija 155 milijonov din je porastla za 77,3 %,

— poprečni osebni dohodki (na podlagi ur) v višini 7.871 din so porastli za 18,9 %,

— poprečno število zaposlenih (po stanju konec meseca) znaša 2.841 in je poraslo za 4,2 %.

Kljub tako ugodnemu nominalnemu poslovanju pa je potrebno poudariti, da so se delovne organizacije srečevale s problemom oskrbe z domačim kot tudi tujim reprodukcijskim materialom, rezervnimi deli ipd. Na visoko rast inflacije kažejo tudi naslednji devetmesečni porasti v primerjavi z lanskim poprečjem:

— cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih 28,8 %,

— cene na drobno 38,2 %,

— cene na debelo 39,1 %,

— življenjski stroški 34,7 %.

Ugodna je delitev dohodka, saj se je močno povečal delež za temeljne organizacije ob hkratnem zmanjšanju drugih udeležencev v dohodku.

Tudi uresničevanje družbene usmeritve razporejanja dohodka je ob devetih mesecih letos v skladu z družbenim dogovorom s tega področja, neusklajenost se ugotavlja le v KZ in jo bo potrebno odpraviti.

Zelo pomembna je v tem času velika aktivnost našega gospodarstva v blagovni menjavi s tujino. Izvoz je zelo močno porastel, saj je doseglo gospodarstvo v devetih mesecih letos 306 milijonov din, ustvarjenih z izvozom, kar predstavlja 158 % več kot lani v tem času. Uvoz znaša 169 milj. Porastel je za 61 %. Uvoz je v našem gospodarstvu pokrit s 181-odstotnim izvozom. Pretežno je naša gospodarstvo izvažalo v socialistične dežele, še v lanskem letu pa je največji delež izvoza odpadel na razvite zahodne dežele. Uvoz pa se seveda za 90 % deležem odvíja iz razvitih zahodnih dežel.

A. Z.

Strah pred zadrževalniki odveč!

Gradnja zadrževalnika Prigorica v Ribnici bo brez dvoma ena izmed večjih investicijskih gradenj v občini v naslednjem srednjeročnem obdobju. Gradnja ne bo velika samo iz gradbenih in finančnih vidikov, ampak bo brez dvoma pomenila tudi velik poseg v naravo. Vse to, zlasti pa še vprašanje, kaj lahko tak poseg pomeni za pokrajino, nas je spodbudilo, da smo organizirali enodnevni ogled podobnega objekta v Prekmurju v občini Ljutomer. Ogleda so se udeležili predstavniki kmetov iz območja Ribnice in Nemske vasi, predstavniki krajevne skupnosti Ribnica in Dolenja vas ter nekateri občinski funkcionarji.

Za ogled akumulacije Gajšici v občini Ljutomer smo se odločili zato, ker je stara že osem let in bi se torej negativni vplivi na okolje morali pokazati. Bila je zgrajena z enakim namenom kot bodoči zadrževalnik ali akumulacija v Prigorici, to je zaradi varstva naseljenih krajev pred visokimi vodami Ščavnice in zaradi izboljšave kmetijskih zemljišč nad in pod akumulacijo.

Akumulacija Gajšici, ki meri 80 ha, je prva izmed štirih akumulacij, ki bodo zgrajene na reki Ščavnici. Z volumnom 2.000.000 m³ vode štiti mesto Ljutomer pred 10-letnim visokim valom, hkrati pa je omogočila izvedbo regulacije ščavnice od njenega izliva v Muro do same akumulacije. Tudi v Ljutomeru je bilo pred izgradnjo veliko dvomov, ali suhi zadrževalnik ali akumulacija. Za akumulacijo so se odločili predvsem zato, ker bi v primeru suhega zadrževalnika morali regulirati strugo Ščavnice tudi posamezno akumulacijskem jezeru, ker ni bilo izdelanega programa za uporabo stalno poplavljenih zemljišč in ker so predvidevali uporabo akumulacije tudi za druge namene (bogatenje nizke vode, rekreacija, ribištvo).

Čeprav je Ščavnica običajno poplavljala večkrat na leto, po izgradnji akumulacije v mestu Ljutomer niso imeli katastrofalno visokih voda, ko pa bodo zgrajene še ostale akumulacije, bo varnost pred visokimi vodami še večja.

Osemletne izkušnje kažejo, da akumulacija nima negativnih vplivov na okolje. Čeprav stojijo nekatere hiše v neposredni bližini celo pod nivojem vode, se življenjski pogoji niso poslabšali, nasprotno: pojavljajo se prošnje za gradnjo počitniških oziroma stanovanjskih hiš v neposredni bližini akumulacije. Ker se je, kot smo že omenili, uredila struga Ščavnice, kamor praktično ni, prav tako pa ni več megla.

Akumulacija na Ščavnici ne prispeva samo k preprečevanju poplav v občini Ljutomer, ampak že sama, še v večji meri

pa bo po izgradnji vseh štirih, prispeva k urejanju vodnega režima reke Mure. Koristna je torej ne samo za več občin severovzhodne Slovenije,

ampak tudi za sosedjo republiko Hrvaško.

Zemlja, na kateri je akumulacija, je bila delno slabše kakovosti, delno pa so bile tu tudi dobre kmetijske površine. Problem je bil tudi v tem, da so na območju zdajšnje akumulacije ležali ne samo deli, ampak celo nekaj celih kmetij. Ker so imeli v družbenem sektorju dovolj kmetijske zemlje, so večino zemljišč kmetov zamenjali, ugotavljajo pa, da v celoti zemljišča pravno še danes niso urejena.

Z ogledom smo želeli predvsem pokazati predstavnikom krajevnih skupnosti, kako tak objekt izgleda. Želeli smo, da sami v razgovoru s predstavniki kmetov razčistijo in slišijo o vseh negativnih in pozitivnih straneh, ki jih tak objekt prinaša.

Vsi pa smo želeli slišati za izkušnje, ki so si jih tovariši v občini Ljutomer pridobili tako pri pripravi za izgradnjo, kakor pri sami izgradnji akumulacije.

Ing. P. LEVSTIK

Ob dnevu mrtvih se Ribničani niso poklonili le spominu mrtvih znancev in sorodnikov, temveč tudi padlim v borbi za svobodo. Občinska organizacija ZZB je pripravila komemoracijo ob spomeniku padlim.

Ustanovili bomo občinsko skupnost za cene

Novo sprejeti zakon o pravicah in dolžnostih organov družbenopolitičnih skupnosti na področju družbene kontrole cen in skupnosti za cene (Ur. list SR, št. 20/80) prinaša spremembe glede na dosedanje ureditev tega področja. Bistvena novost je, da morajo posamezne občine, ali več občin skupaj, ustanoviti skupnost za cene. V ljubljanski regiji, kamor spada tudi občina Ribnica, smo se na ravni izvršnih svetov najprej dogovarjali, da bi ustanovili skupnost za cene, ki bi pokrivala vse občine v regiji. Opravljena je analiza, ki pa je takšna predvidevanja ovrgla, saj si je težko zamišljati uspešno delovanje skupnosti za cene, ki bi pokrivala vse občine v ljubljanski regiji.

Na ravni občine je dogovorjeno, da ustanovimo občinsko skupnost za cene, ki bo temeljila na delegatskih razmerjih. Tako bomo po predvidevanjih dosegli večjo učinkovitost pri uresničevanju novega sistema cen in družbene kontrole cen.

Občinsko skupnost za cene bomo ustanovili takole:

a) za javno razpravo je pripravljen družbeni dogovor o skupnosti za cene v občini Ribnica. Skupnost za cene bo s svojim delom zagotovila uresničevanje naslednjih skupnih nalog:

- samoupravno urejanja razmerij na področju cen proizvodov in storitev iz občinske pristojnosti,

- razvijanje samoupravnih odnosov in usklajevanje interesov samoupravnih organizacij in skupnosti,

- zagotavljanje pogojev za oblikovanje družbene kontrole cen,

- priprava osnov za določanje politike cen in ukrepov za njeno izvajanje,

- opravljanje analiz gibanja cen proizvodov in storitev na posameznih področjih,

- dajanje strokovne pomoči posameznim subjektom,

- delegate v skupnost bodo delegirali ...

Skupnost za cene bo za svoje delo odgovorna ustanoviteljem, izvršnemu svetu in skupščini občine. Podpisniki družbenega dogovora bodo izvršni svet, občinski svet Zveze sindikatov,

občinska konferenca SZDL, medobčinska gospodarska zbornica in svet potrošnikov. Sredstva za redno delo skupnosti za cene bo zagotovil občinski proračun.

b) S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti za cene bo določeno, da ima skupnost za organiziranje in usklajevanje dela svet skupnosti in tajnika.

Po predvidevanju bo še v decembru opravljeno konstituiranje skupnosti za cene. S tem bo omogočeno, da se bo svet čimprej sestel in pripravil vse potrebno za prehod na nov sistem formiranja in kontrole cen. Ob upoštevanju dejstva, da v občinsko pristojnost prenašamo nekatere cene, ki so bile doslej v pristojnosti republike, je naša odgovornost za uresničenje opisane akcije še toliko večja.

Pričakujemo, da se bodo sveti potrošnikov aktivno vključili v delo skupnosti ter s tem pripomogli k razreševanju problemov, ki so nas v preteklosti močno angažirali, pa kljub temu niso bili samoupravno rešeni.

VINKO POGORELC

KOMPAS tudi v Ribnici

1981 bo v Ribnici pričela delati poslovalnica ljubljanskega KOMPASA, ki bo imela prostore v bivši galanteriji. Ta se je preselila v novo Mercatorjevo trgovsko hišo.

V poslovalnici bodo lahko dobili kvalitetne usluge vsi tisti, ki bi želeli kamorkoli potovati ter zaradi tega potrebujejo vozno karto za avtobus, vlak ali letalo. Če boste v prihodnjem letu želeli letovati na morju ali kjerkoli drugje, vam bo to organiziral KOMPAS v Ribnici in vam ne bo potrebno zaradi tega hoditi v Ljubljano.

Kljub stabilizaciji in varčevanju pa bodo nekatere organizacije in posamezniki še odhajali na izlete, ekskurzije, strokovna potovanja doma in v tujino zaradi sklepanja pogodb in vsega ostalega, kar je več ali manj povezano s poslovanjem OZD.

Poslovalnica bo v začetku delovala kot ljubljanska enota, šele po določenem času bi postala samostojna. Razpolagala bo z vsem tištim, kar imajo turistične poslovalnice na razpolago (teleprinter, prostor za sprejem gostov, prostor za delo s strankami), hkrati pa se bo tudi s svojo zunanjo in notranjo podobo vklopila v strogi center Ribnice, ki takšno poslovalnico potrebuje ne samo zaradi lažje izbire kam in kako na izlet, potovanje, ampak tudi zaradi tega, ker bo KOMPAS s svojo prisotnostjo navzoč še kje

drugje in ne samo na potovanjih ali izletih.

Poslovalnica bo šele pokazala, kako smo v kraju siromašni s kapacitetami za prenočevanje, kako bomo tudi na področju gostinstva in turizma morali narediti nekaj več, ne pa se zadovoljiti s tem kar imamo ter vedno znova samo tamati, kako bi potrebovali nove kapacitete. Turistična poslovalnica KOMPAS lahko aktivira sile, ki so še na razpolago, da ugotovimo, kako zaradi svojega gospodarskega razvoja potrebujemo tudi spremljajoče objekte, ki so v poslovnem svetu pogoj za dobro gospodarjenje.

Čeprav smo se odločili za ustrezne gospodarske ukrepe, ki naj bi opravili določene oblike razsipništva, ali jih vsaj zmanjšali na minimum, pa smo se tudi hkrati dogovorili, da je izvoz številka ena v našem srednjeročnem gospodarskem načrtovanju.

Izvoz pomeni veliko stikov s tujci, pomeni njihovo prihajanje v Ribnico, pomeni, da potrebujemo tudi prostor, kjer jih bomo namestili. Ne rečemo, da ni koristno, če tujec sklepa pogodbo z ribniško organizacijo v Ribnici, kateri posel tudi ostane, prenočuje pa v sosednji občini. Oblika medobčinskega sodelovanja. Še lepše in korist-

neje pa je, da uporablja usluge našega gostinstva, da njegove devize ostanejo v naši občini, da ima več možnosti za seznanitev s krajem, s katerim

bo njegova poslovna organizacija kasneje sodelovala.

KOMPAS, obstoječi zasebni gostinski lokali, turistične orga-

nizacije, Mercator in gospodarstvo bodo morali poiskati skupen imenovalec, da bomo tudi na tem področju naredili premik in da ne bomo ostali zaostala provinca. Družbeno-politična skupnost je že pokazala svojo pripravljenost za reševanje tega vprašanja s tem, da se je angažirala za prihod turistične organizacije v občini.

F. Ž.

V skladu z določili 5. in 9. člena pravilnika o podeljevanju priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu žirije

RAZPISUJE

žirija za podeljevanje priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda občinske konference SZDL Ribnica

6 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1981

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosegom trajnejšega pomena pri

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitevi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednemu uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Predlog lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne in samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij ter družbene organizacije in društva.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo žiriji za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Ribnica, Šeškova 14, najkasneje do 28. februarja 1981.

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Ribnica

Aktivni na športnem in kulturnem področju

Komisija za šport in rekreacijo pri OO ZS RIKO, ki je bila ustanovljena letos, je organizirala vrsto športnih tekmovanj. Najbolj množična tekmovanja so bila v novembru, ko smo pripravili I. športno tekmovanje za najboljšega posameznika leta – „RIKO 80“. Tudi v prihodnjem letu imamo v načrtu več takšnih in podobnih tekmovanj, ki bodo potekala vsak mesec. Skozi vse leto. Tako bomo 'dobili' na koncu vsakega leta bolj realno sliko in rezultate našega dela. Še močnejše pa mislimo zaživeti združeni v enotno športno društvo „RIKO“, ki ga bomo ob pomoči OOZS in celotne DO RIKO ustanovili v decembru. Dobili bomo svoje prostore, s prostovoljnim delom v popoldanskem času pa že urejamo moderno štiristezno stelišče.

Udeležba tekmovalcev za najboljšega posameznika leta je bila zelo zadovoljiva, saj se je v štirih športnih panogah pomerilo kar 75 športnikov–rekreativcev. S tem člankom apeliram tudi na vse ženske v našem kolektivu, da se v prihodnje tudi one še bolj množično udeležijo tekmovanj, saj smo lahko v njihovi konkurenci izvedli le tekmovanje v streljanju!

Razglasitev športnikov leta, podelitev pokalov in diplom je bila v DO na osrednji proslavi ob dnevu republike. Ker se je prijavilo več tekmovalcev v različne panoge, smo vodili tudi tekmovanje v kombinaciji. Tu je bil najboljši Tomaž Lovšin. Dobil je prehodni pokal, ki pa mu po trikratni zaporedni osvojitvi lahko ostane v trajni lasti.

REZULTATI:

– Streljanje moški:

1. Samsa Anton
2. Lesar Franc
3. Obrancovič Mišo

Streljanje ženske:

1. Samsa Danica
2. Lesar Marija
3. Vrbinc Mojca

Šah:

1. Češarek Franc
2. Lesar Franc
3. Levstek Janez

Namizni tenis:

1. Mihelič Jaka
2. Levstek Branko
3. Ruparčič Ivan

Kegljanje:

1. Lovšin Tomaž
2. Turk Jože
3. Mohar Mirko

Kombinacija:

1. Lovšin Tomaž
2. Lesar Franc
3. Mihelič Jaka

V imenu DO „RIKO“ se zahvaljujem naslednjim tovarišem, ki so žrtvovali svoj popoldanski prosti čas in pomagali pri organizaciji in izvedbi tekmovanj:

Francu Lesarju, Antonu Lovšinu, Tomažu Lovšinu, Jaki Mihelič in Antonu Samsa!

29. november – dan republike, smo tudi delavci naše DO slavnostno proslavili. Pripravili smo kulturni program, katerega so se udeležili vsi člani kolektiva. Spored je bil pester in bogat, tako da so vsi zbrani nagrajevali izvajalce z burnimi aplavzi.

Nastopili so: Dekliški nonet „Vitra“ pod vodstvom prof. Bernarda Kogovšek, delavska godba Ribnica in recitatorska skupina „RIKO“, ki jo uspešno vodi Jože Debeljak. Recital je pripravil France Grivec, ki je tudi povezoval program.

Po mnenju prisotnih in sodelujočih naj bi kulturno življenje še bolj prodrlo in zaživelo med delovnimi ljudmi, tako da se nebi sestajali samo ob prazničnih prireditvah. Dogovorili smo se, da za kulturno delo zainteresirani v delovni organizaciji ustanovimo kulturno društvo, ki bi zajemalo: likovno, fotografsko, dramsko, literarno, glasbeno in folklorno sekcijo. Če bomo ta

S proslave dneva republike v proizvodnih prostorih RIKO. Uresničeno je geslo „Človek-delo-kultura“.

Ena fotografija – dva zmagovalca: levo Tomaž Lovšin, prvi v kegljanju in kombinaciji, na desni Anton Samsa, prvi v streljanju. V ozadju Franc Lesar, trikrat drugi.

program s športno–kulturnega področja uspešno uresničili, bo delovna organizacija RIKO tudi na tem področju dosegla uspehe,

kakršne je že dosegla s svojimi programom v kovinsko–predelovalni industriji.

UROŠ BREGAR

Jaka Čop: POD RAZKLANIMI VRHOVI

Ali veliko Slovencev pijančuje?

Lani v novembru – mesecu boja proti alkoholizmu in ostalim odvisnostim, je bil v Zagrebu 1. jugoslovanski kongres o alkoholizmu. V treh dneh so strokovnjaki izmenjali izkušnje, pridobljene s proučevanjem alkoholizma. Iz referatov lahko povzamemo glavne ugotovitve: v naši državi je 900.000 ljudi, ki so vdani alkoholu, poraba alkohola na prebivalca pa narašča. Veča se tudi število žensk alkoholikov. Mladina ga uživa čedalje bolj. Zato postaja alkoholizem, tako kot v mnogih drugih državah, tudi v Jugoslaviji čedalje hujši problem zdravstvene in socialne službe ter družbe v celoti. Posvetiti mu bomo morali več pozornosti, kongres pa naj bi pripomogel (če je res, bo pokazal čas) k oblikovanju skupnega programa za preprečevanje alkoholizma po vsej Jugoslaviji. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti preventivi.

ALKOHOL – STALNI SPREMLJEVALEC

Ljudje premalo vedo o nastanku alkoholne odvisnosti. Alkohol je povsod na voljo: naše življenje spremlja od rojstva do smrti. Človeka popelje v prijeten svet pozabe, sprostitve in lažne sreče. Zato ljudje brezskrbno segajo po alkoholnih pijačah. Že stoletja je tako in videti je, da si sploh ne moremo predstavljati, da bi bilo drugače. Ko pa zaradi pogostnega in čezmernega – kaj je pogosto in čezmerno, je težko reči – uživanja alkoholnih pijač postanejo odvisni od alkohola, si sami ne morejo več pomagati, da bi trajno vzdržali brez alkohola.

Po drugi svetovni vojni so v mnogih državah delali študije o alkoholizmu. Po številu primerov je ta bolezen v svetovnih statistikah na 3. mestu, takoj za boleznimi srca in ožilja, ter duševnimi in živčnimi okvarami. Po nekaterih trditvah se je alkoholizem povzpел že na drugo mesto.

Stanje alkoholizma v neki deželi poskušamo oceniti na

osnovi porabe alkohola na prebivalca. Statistika nam pove, da znaša pri nas letna poraba čistega alkohola na prebivalca že 15 litrov. S tem prekašamo vse dežele na svetu razen Francije, ki je na prvem mestu.

Ceprav je alkoholikov glede na število prebivalcev zelo veliko in so njihove žalostne usode ter usode njihovih družin res pretresljive, lahko rečemo, da veliko Slovencev pijančuje. Po predvidevanjih je v Sloveniji najmanj 80.000 alkoholikov. Razen tega se alkoholizem vedno bolj širi med mladino. Če upoštevamo, da razen alkoholika trpijo tudi družinski člani, so ta dejstva zastrašujoča in žalostna.

NIŽJA PRODUKTIVNOST

Kolikšna je škoda, ki jo trpijo delovne organizacije zaradi alkoholizma, bomo najlaže dojel, če na hitro pregledamo vpliv alkoholizma na produktivnost.

Produktivnost dela je seštevnik dejavnikov (zainteresiranost za delo samo in njegove rezultate: ljubezen do dela, zbranost, hitrost reagiranja,

točnost, ekonomska motivacija itd.), od katerih je odvisna delovna učinkovitost. Alkoholizem negativno vpliva na vse našete dejavnike. Znanstveno je dokazano, da so duševne in mišične funkcije načete že pri zelo majhnih koncentracijah alkohola v krvi. Vidne posledice alkoholizma med člani kolektiva pa se kažejo v zamujanju službe, predčasnem odhajanju z dela, kratkih dopustih, pogostnih bolniških staležih, čedalje manjši zainteresiranosti za delo in v motnjah v medsebojnih odnosih. V družbenem sektorju izostane v Jugoslaviji z dela 127.000 delavcev, od tega 68.000 zaradi posrednih ali neposrednih posledic alkoholizma in alkoholiziranosti. Tako izgubimo na leto v državi 25 milijonov delovnih dni samo v družbenem sektorju.

Večina alkoholikov v Sloveniji je v najbolj produktivni dobi svojega življenja (30–35 let). Navadno postanejo zaradi alkohola nesposobni za delo v tem življenjskem obdobju. Alkoholik je na leto odsoten z dela poprečno dva meseca, v življenju pa izgubi deset let delovne dobe. Na podlagi tega lahko rečemo, da gre v Sloveniji zaradi alkoholizma v izgubo na leto 160.000 delovnih mesecev.

ZDRAVLJENJE

Ne smemo pozabiti, da je alkoholik kljub svoemu obnašanju vendarle človek, ki potrebuje našo pomoč. Seveda pa ne smemo pomoči zamenjati z lažnim usmiljenjem, s katerim mu še bolj škodujemo. Pomagamo mu samo tako, da ga napotimo na zdravljenje. Omeniti pa moramo tudi, da ni bolan samo alkoholik, ampak

V večini primerov se alkoholik sam ne more rešiti alkoholizma.

tudi njegova družina in v določenem smislu tudi njegovo delovno okolje. Dokler se družina in delovna organizacija ne bosta odločili, da alkoholika postavita pred izbiro: zdravljenje ali razveza oziroma najstrožji disciplinski ukrep – prenehanje delovnega razmerja, ne bomo dosegli ničesar. Šele zaradi pritiskov v družini in delovni organizaciji se bo alkoholik končno odločil za zdravljenje, kar pa še ne pomeni, da se bo res tudi zdravil. Šele če bo v terapevtski skupini nabral dovolj pozitivnih izkušenj in spodbud, če se mu bo dvignilo samospoštovanje, se bo trudil za spremembo svoje alkoholizirane osebnosti. Nič pa mu ne bo pomagalo, če se bo preobražen in urejen vmil v bolno družinsko in delovno okolje. Slej ko prej bo moral reagirati po že ustaljenem načinu – spet bo pil in postal suženj alkohola.

Alkoholizem se pojavlja tudi v naši občini, kar pa bi morali v kati zatirati. V občini bi morali vplivati tudi na delovne organizacije, da bi ostreje nastopile proti pojavom alkoholizma, bolj strogo bi morali nastopiti proti takim delavcem, če jih družine ne morejo pregovoriti. Alkoholike je treba postaviti pred dejstvo: zdravljenje ali prenehanje delovnega razmerja.

Zaradi vedno bolj boleče prisotnosti alkoholizma v družbi bomo v vseh družbenih okoljih prisiljeni odločno nastopiti proti temu družbeno škodljivemu pojavu, vendar ne le v novembru – mesecu boja proti alkoholizmu, ampak vse dneve in mesece v letu.

VIDA PUGELJ

Človek lahko glede na alkoholne pijače zavzame tri stališča: a – se odloči za popolno abstinenco, b – se lahko vda zmernemu uživanju alkoholnih pijač in c – lahko postane alkoholik in s tem suženj alkohola.

Glasbena vzgoja lepo napreduje

Iz poslovnega poročila Glasbene šole v Ribnici je razvidno, da je bilo v šolskem letu 1979/80 vpisanih 119 učencev, od tega 52 fantov in 67 deklet. Zaradi takšnih ali drugačnih razlogov je šolo obiskovalo 107 učencev, kar je bilo več kot to dopuščajo normativi.

Ob zaključku šolskega leta je prestopilo v višji razred 85 učencev, kar predstavlja 79,5 %. Ostali so ali že med šolanjem odstopili ali pa so ostali zaradi najrazličnejših razlogov neocenjeni in so morali opravljati kontrolni izpit.

Glasbena šola deluje le v Ribnici, čeprav je bilo na marsikaterem razgovoru postavljeno vprašanje staršev, ali to pomeni, da otroci v ostalih središčih v občini niso nadarjeni za glasbo. Najbrž tega ne bi mogli reči ali celo trditi. Vzrok, da niso bili organizirani oddelki tudi v Sodražici ali morebiti še kje drugje, je treba iskati v pomanjkanju kadra za poučevanje. Ne glede na to pa so ribniško šolo obiskovali tudi otroci iz oddaljenih krajev v Loškem potoku, Zapotoku, Vinicah, Zlebiča in Dolenje vasi. Kljub oddaljenosti in odvisnosti na prevoze so ti učenci dokaj redno obiskovali predavanja, tako da so pri pouku dosegali zelo dobre rezultate.

Spodbudno in razveseljivo je dejstvo, da se iz leta v leto vpišuje v šolo več otrok iz vrst delavskih in kmečkih družin, kar je še en pokazatelj, kako bi potrebovali oddelke šole tudi v krajih, kjer ti dve strukturi prevladujeta. — Iz poročila lahko ugotovimo, da se po končanem študiju malo učencev odloča za nadaljevanje šolanja glasbe, saj se raje odločajo za donosnejše in manj naporne poklice.

Uspeh šole, njenih predavateljev ter slušateljev ocenjujemo tudi po tem, da je 52 učencev nastopilo na 31 nastopih. Število nastopajočih je dosti večje, saj vemo, da so posamezniki enkrat nastopili kot solisti, drugič kot spremljevalci, pa spet v ansamblu.

Šola se je pred javnostjo afirmirala tudi preko svojih nastopov na radiu in to posebej v oddaji „Iz glasbenih sol“ ter „Mladi koncertant“. V devetdesetih minutah solističnega in ansambelskega programa so učenci ribniške Glasbene šole poskušali slovenski javnosti prikazati, kaj so se naučili s svojo prizadevnostjo in ob

pomoči prizadevnih predavateljev.

V poročilu lahko beremo tudi o problemih in težavah, s katerimi se srečuje šola zaradi neustreznih učnih prostorov, zaradi težav s predavateljskim kadrom in zavoljo pomanjkanja

glasbenih instrumentov. Poročilo navaja podatek, da je zaradi lastnega samofinanciranja tudi na materialnem področju nekaj težav, kar jim še dodatno otežkoča dejavnost. Navajajo tudi primere organizacij s področja gospodarstva, ki so

jim v preteklosti priskočile na pomoč s finančnimi sredstvi, ko so se odločali za nakup instrumentov.

Naj zaključimo z ugotovitvijo sestavljalca poslovnega poročila, da že vrsto let ugotavljajo probleme, težave, kažejo na pomanjkljivosti, vendar brez posebnega uspeha.

F. Ž.

Kinološko društvo v Ribnici se razvija

Kinološko društvo Ribnica je bilo ustanovljeno na ustanovni skupščini 30. 3. 1979. Predlog za ustanovitev je dal Jože Vidic, kinološki sodnik in takratni predsednik KD Ljubljana.

Na ustanovni skupščini je bil sprejet statut društva, v katerem smo zapisali naloge za nadaljnje delovanje društva. V društvu se razvoja dejavnost, ki je zasnovana na ustanovnih načelih, idejnopolitičnih izhodiščih samoupravnega socializma ter programski usmeritvi SZDL Ribnica. Društvo preko SZDL usklajuje svoje interese z interesi drugih družbenih dejavnikov.

V programu dela je društvo sprejelo nalogo, da usposobi vodnike s psi za potrebe SLO in samozaščite, za sodelovanje s CZ, PM in JLA. Vsa dejavnost mora potekati v sodelovanju s štabi in z oddelki za ljudsko obrambo, ker bomo le tako lahko reševali skupne naloge in programe.

Kinološko društvo Ribnica zajema področje občine Kočevje, Ribnica in del občine Ljubljana Vič—Rudnik. Prostor zavzema področje od Turjaka do Kolpe. V društvo se lahko včlanijo tudi ljudje izven tega območja. Član je lahko vsak občan, ki plača članarino in

želi delati na področju kinologije

Društvo deluje na športnem področju, zato bi se moralo povezati s telesnokulturno skupnostjo v obeh občinah in z drugimi subjekti, ki so zainteresirani za razvoj športne kinologije in njeno družbeno koristno delo.

V SR Sloveniji je dvajset kinoloških društev za športne in službene namene, v katere je včlanjeno preko 4.000 športnih kinologov in 14 lovskih kinoloških društev s 7.000 člani. Vsa društva združuje Kinološka zveza Slovenije, katere predsednik je Ribničan Pavle Bojc.

Kinološko društvo Ribnica je mlado društvo. Delati je začelo brez finančnih in materialnih sredstev. Finančna sredstva smo si pridobili s šolanjem psov in od dela članarine, druga materialna sredstva pa so nam podarile delovne organizacije s področja občine Ribnica. Če ocenjujemo doseženo delo društva vidimo, da je narejenega sorazmerno veliko. Člani so s prostovoljnimi delom uredili prostor za vaje na Ugarju, izdelali ter postavili vse pripomočke za šolenje in vadbo ter prepeljali barako za shrambo pripomočkov. Komisija za šolanje je organizirala tri strokovna

predavanja, izšolanih pa je 24 psov. Priredili so meddruštvena tekmovanja šolanih psov. Naši člani so se udeležili tudi meddruštvenih tekmovanj, kjer so dosegli lepe rezultate šolanja, kar je uspeh društva in posameznih članov.

Za dosežene uspehe in opravljeno delo se moramo zahvaliti delovnim organizacijam, ki so naš materialno podprle:

— Kmetijski zadrugi Ribnica za dodelitev zemljišča v upravljanje (katerega uporabljamo za vadbo psov),

— ZKGP TOZD gozdarstvo „Jelenov žleb“ za podarjeno barako (poslovni in skladiščni prostor društva),

— RIKO Ribnica za izdelavo učnih pripomočkov,

— „Žižnici“ Ljubljana, TOZD Ribnica, za izdelavo aluminijevih stopnic in gredi, in

— DPO Ribnica za dvorano in za moralno pomoč.

Delo in uspehe društva so pokazatelji prizadevnosti in sodelovanja z drugimi kinološkimi društvi in delovnimi organizacijami.

JOŽE LOVŠIN

Veliko takšnih in podobnih človekovih prijateljev se zbira v okviru aktivnosti društva, da bi se naučili novih veščin, da bi svoje znanje izpopolnili z namenom, da bi bili svojim gospodarjem kar najbolj v korist in veselje.

Zanimivo!

Prispevek tobačne industrije proti kaji!

Jugoslovanska tobačna industrija je te dni zahtevala povišanje cen za cigarete in drug tobak z utemeljitvijo, da nizka cena za tobak ni v skladu s prizadevanjem za preprečevanje kaje. (Po Delu)

Gozd in rekreacija

V Ameriki so ugotovili, da se na rastiščih rese in borovnice zmanjša količina proizvedene biomase za polovico, če je na 1 ha letno 1600 sprehajalcev in da se pri obisku 1.600.000 izletnikov na 1 ha letno popolnoma uniči travna odeja ne glede na to, kako dobro je zemljišče.

Smučarski šport v Loškem potoku

ŠIRŠA DRUŽBENA POMOČ

Smučarski šport ima v Loškem potoku že dolgoletno tradicijo, ob kateri niso izostali tudi športni uspehi. Pred leti so se ljudje zelo radi ukvarjali s smučarskimi teki in skoki, kar je s časom zamrlo, predvsem zaradi kadrov, ki bi na tem področju delovali. Razen tega je bilo na razpolago tudi vse manj denarja. Vse to pa ni zavrlo smučarskih entuziastov.

Tako je bila ena najuspešnejših akcij gradnja 60-metrške skakalnice, za katero so se odločili leta 1976, ob zelo uspehi prireditvi na takratni 25-metrski skakalnici, zgrajeni leta 1953 s pomočjo idej in predlogov že pokojnega graditelja planiških velikank inž. Stanka Bloudka.

Organizator gradnje sodobne in večje 60-metrške skakalnice je bil Janez Turk iz Malega loga, ki je graditelje oskrbel tudi z ustreznimi podatki.

Odločitev je bila sprejeta, športni delavci zainteresirani za fakcijo, kmetje in lastniki zemljišč so brezplačno odstopili zemljišče, mladina Retij in Malega loga pa je pričela čistiti in urejati trase. Nam amaterjem je pomagal največji strokovnjak za skakalnice v Jugoslaviji, inž. Janez Gorišek, ki nam je izdelal načrte brezplačno. Začetni polet je počasi upadal zaradi vse prepočasnega postopka pridobitve gradbenega dovoljenja. Pri zemeljskih delih smo bili učinkoviti kar dve leti. Ne vemo, zakaj občinska telesnokulturna skupnost temu projektu ni bila naklonjena. Baje se je bala svojih obveznosti v tej akciji, katerih pa ni imela. Mimo pomoči te SS, ki je več ali manj poklicana za pospeševanje športa še tudi kje drugje, kot pa samo v rokometu, pa smo naleteli na razumevanje delovnih organizacij.

Te so nam pomagale z denarjem in brezplačnimi uslugami na terenu. Med temi se je še posebej izkazala INLES TOZD Loški potok, kjer so vsi zaposleni delali eno prosto soboto v korist izgradnje skakalnice. V akciji za izgradnjo

in usposobitev skakalnice so sodelovali tudi SATURNUS, BPT iz Loškega potoka, INLES, TOZD Sodražica, DONIT, RI-KO ter Kmetijsko gospodarstvo TOZD Draga.

Razen deleža združenega dela je veliko prispevala tudi mladina in krajani Malega loga, Retij in Hriba, ki so vložili preko 15.000 prostovoljnih delovnih ur.

Čeprav skakalnica še ni v celoti dokončana, je bila letos na njej organizirana uspela skakalna prireditev in to prav v času velike odjuge, ki je onemogočila nekatere prireditve celo na Gorenjskem.

Da bi skakalnico usposobili za skoke, je 50 ljudi ves teden vlagalo veliko naporov, dan pred skoki pa tudi ponoči. Skakalna prireditev je uspela, postavljen pa je bil tudi prvi rekord skakalnice: 46 metrov je

skočil Branko Dejak iz Dolenjih Lazov.

Letos bodo krajani uredili še doskočno mizo, popravili zaletišče in uredili okolico z željo, da bi v zimski sezoni 1980/81 bila dela zaključena.

Kritično točko ima skakalnica pri 55 metrih, omogočala pa bo skoke tudi do 65 metrov. Skakalnica bo temu kraju zagotovila kvalitetnejši razvoj skakalnega športa da bi pa zagotovili še ustrežnejše pogoje, premišljajo domačini o postavitvi manjše 15-metrške in še ene 25-metrške plastične.

Načrti loškopotoških zanesenjakov so veliki in ne dvomimo, da jih ne bodo uresničili, če upoštevamo njihovo angažiranje in delež v dosedaj opravljenem delu.

Načrti in želje pa bi bili neprimerno hitreje uresničeni, če bi akcijo podprli tudi ostali forumi. Tu mislimo predvsem

na občinsko TTKS, saj od združenega dela v časih stabilizacije ne moremo pričakovati nadpoprečnega angažiranja vseh tistih, ki so že pokazali svojo pripravljenost tudi v praksi. Moči v občini kot celoti je potrebno združiti na uresničitev tega načrta Loškopotočanov, saj objekt ne bo samo njihov, temveč tudi tvoj, moj – nas vseh!

Če so za skakalni šport v Loškem potoku pokazali zainteresiranost ing. Stanko Bloudek in ing. Janez Gorišek, ki v tem športu nekaj pomenita v svetovnem merilu, ne bodimo mi v Ribnici toliko pametni, da bomo zopet nekaj sami izumljali. Združimo razpoložljiva finančna sredstva in delovne moči z namenom, da tudi v ostalih občinskih središčih pričnemo z gojitvijo ene od športnih panog!

J. B.

Praznovanje dedka Mraza

Prireditve dedka Mraza bodo letos v naši občini drugače organizirane kot druga leta. Doslej je dedek Mraz nosil darila otrokom po podjetjih. Ta darila so bila zelo različna. Letos bodo prireditve samo po krajevnih skupnostih.

Na pobudo občinskega sveta Zveze sindikatov so delovne organizacije, delovne skupnosti in Združenje obrtnikov občine Ribnica letos poleti podpisali samoupravni sporazum, s katerim se podpisniki zavezujejo, da bodo združevali določena sred-

stva, letos po 40 din na zaposlenega, za organiziranje in obdarovanje ob proslovaljanju dedka Mraza.

Pri vseh krajevnih skupnostih v občini delujejo koordinacijski odbori za organizacijo prireditve dedka Mraza. Takšen odbor deluje tudi na ravni občine.

Poglaviti namen letošnjih prireditve dedka Mraza je, da bodo vsi otroci od dveh let pa tja od četrtega razreda osnovnih šol deležni pristnega novoletnega veselja ob dedku Mrazu in njegovem spremstvu. Prireditve bodo na sedežih vseh krajevnih skupnosti. Darila bodo za vse otroke enako vredna. Prvič bodo skupaj obdarovani otroci zaposlenih staršev, obrtnikov, kmetov, vojaških starešin, zdomcev in ostalih občanov. Prepričani smo, da bodo otroci in njihovi starši odnesli s prireditve najlepše vtise.

Na ravni občinskega koordinacijskega odbora ter koordinacijskih odborov pri krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela je bilo sklenjeno, da odpadejo vse druge oblike obdarovanja otrok v OZD, kar je bilo dogovorjeno s samoupravnim sporazumom. Novi način obdarovanja otrok je tudi prispevek k stabilizaciji, saj je bilo doslej v mariskateri delovni organizaciji tako, da so za razne sladkarije potrošili razmeroma precej sredstev.

K. ORAŽEM

OBDARITEV PRIZADETIH

Že nekaj let je v naši občini udomačena navada, da pred novoletnimi prazniki obiščemo družine duševno prizadetih otrok in jih razveselimo s skromnimi darili. Takšni obiski in obdaritve kot denar so prispevale organizacije združenega dela in nekatere družbenopolitične organizacije iz naše občine, bodo tudi letos.

Kakor vedno je tudi letos nosilec akcije občinski odbor Rdečega križa ter SIS za socialno skrbstvo občine Ribnica. Obisk duševno prizadetih otrok in njihovih družin ima predvsem human pomen. Obiskovalcu se nudi prilika, da se spozna s problematiko teh družin, ki je svojstvena. Na človeka naredi najgloblji vtis občudovanja vredna ljubezen in nega, ki jo nudijo starši prizadetim otrokom. To lahko trdimo za vse družine prizadetih otrok.

Običajno je skrb za duševno prizadete otroke naložena staršem ali svojcem, socialni službi pri SIS za socialno skrbstvo, zdravstveni službi in aktivistom RK. Širša družbena skupnost bi morala biti v večji meri seznanjena s problematiko duševno prizadetih otrok, predvsem pa bi morali o tem več vedeti v krajevnih skupnostih.

Skrb za duševno prizadete otroke naj bi bila bolj stalna, saj včasih že topla beseda prizadetim odtehta zelo veliko, predvsem pa to, da se ne čutijo osamljene v svoji prizadetosti.

K. O.

Za obzidjem ribniškega gradu bo do proslave 900-letnice obstoja kraja Ribnica v letu 1982 urejen park kulturnikov, v katerem bodo postavljeni kipi velikih mož naše preteklosti. Razen tega bodo postavljena še nekatera skupna obeležja posameznim dejavnostim, do vključno osvobodilnega boja, žrtev za svobodo in heroinje Majde Silc.

„Apel podobo na ogled postavi...”

Z RAZSTAVE DEL DRUGEGA SREČANJA LIKOVNIKOV V RIBNICI

V domu JLA spet enkrat nisem prišel zato, ker ne bi imel kam iti, ampak ker bi rad videl, kaj so ustvarili slikarji in kiparji na drugem srečanju likovnikov „Janko Trošt“ v Ribnici julija letos.

Udeleženci so iskali motive za svoja dela v Ribnici in njeni širši okolici. Njihove kipe in slike sem tako videl predvsem kot Ribničan, kar je verjetno precej vplivalo na vtise, ki sem jih dobil.

Razstavljena dela so se dokaj razlikovala. Nekatera so me pritegnila, nekatera so me razburila, pri nekaterih pa se mi ni zdelo vredno ustavljati.

V Jarmovem kipu „Mati“, ki stoji v gradu, in v Berovičevih slikah sem že takoj začutil največ resničnega življenja. V grobih, kakor od življenja (z vsem, kar nosi s seboj) izklesanih potezah matere z otroki, je veliko resnice o kmečkem človeku. V liku je nekaj, kar sem res videl pri ljudeh z vasi. Nekaj, po čemer se že na pogled razlikujejo od mestnih. Obraz te kmečke ženske je trpeč, vendar morda še bolj kot to tudi kljubovalen. V vsem liku je neka trdnost.

Taka, kakršno ima les, iz katerega je kip narejen.

Slikar M. Berovič se je v razstavljenih delih bolj posvetil naravi. V motivih iz okolice Sajeveca je zelo prepričljivo ujel njeno spremenljivost. Na eni strani njen mir in jasnost in na drugi njeno pretečo temno silo. Berovič je znal spretno izkoristiti spremljivo vreme v času kolonije. Temačnemu vzdušju oblačnega neba pred nevihto na več slikah, npr. na sliki Sv. Frančišek, je kot nasprotje postavil sončno jasno „Sajevsko polje“. Tako je ustvaril med slikami neko povezanost, ki jih združuje v celoto, da posebej učinkuje vsaka posamezna slika in tudi vse skupaj.

Kiparja Čampa iz Zaharijaša sta ustvarjala v manj tradicionalnem jeziku, ki mu zaenkrat še ne morem slediti. Njuna dela sem sprejel predvsem kot izziv, da ga poskušam prevesti v svojega. Način ustvarjanja A. Zaharijaša, ki je svojo zamisel izvedel ob pomoči delavcev iz DO RIKO, predstavlja res spodbudno dejanje vseh, ki so pri njem sodelovali in s tem nakazali, kako približati kulturo delovnim ljudem.

Debitant M. Čirovič iz Ribnice je s sodelovanjem verjetno pridobil precej izkušenj. Verjetno je slikal po svojih zmožnostih, vendar posebnega vtisa name ni naredil. Mislim, da mu njegovo prizadevanje, da bi bil „akademski“, bolj škodi kot koristi.

Od ostalih udeležencev pa sta me „provocirala“ predvsem dva: Č. Škodlar še posebej, pa tudi J. Centa, pri čemer so jima bili ostali, ob katerih se ne bi ustavljal, bolj ali manj podobni.

J. Centi, ki je predstavljen kot organizator srečanja, velja po tej plati izreči vse priznanje, da je bilo srečanje izvedeno. S svojimi deli pa me je spravil močno v dvome. Predstavil je v glavnem nekaj tihožitij z elementi ribniške tradicionalne obrti in cvetja. Na Ribnico je bil vezan motiv vhoda v grad „Pred praznikom“.

Najprej bi se rad ustavil pri elementih ribniške tradicionalne obrti (lončenina, glinaste figurice, piščalke in podobno), ki jih je v podobnem kontekstu uporabil tudi Č. Škodlar. Zdi se mi, da so bili v slike vključeni zato, da bi delovale bolj ribniško. Ta poseg pa je bil opravljen na način, ki te elemente popolnoma iztrga iz sedanjosti.

S. Jam je v katalogu, ki je izšel ob razstavi, med drugim

zapisal, da imata današnja tehnika in industrija žalostno vlogo zatiralca vsega tega tako bogatega izročila.

Na nobeni od njihovih slik pa nisem opazil najmanjšega sledu o čem takem. Za človeka, ki se na ta ali oni način srečuje s pojavi svojega časa, je tradicija zanimiva in odločilna v glavnem le v kontekstu sodobnosti. Tako vidim te elemente predvsem kot izraz skomercializirane akademske estetike. S svojo „ribniškostjo“ namreč te slike prav vabijo, da kakšna delovna organizacija z njimi okraši stene svojih pisarn.

Ce sem bil pri slikah J. Cente o vsem tem še v dvomih, so pri slikah Č. Škodlarja popolnoma izginili. Ob „Sončnem zahodu na Sodražico“ za šest starih milijonov sem se spraševal, zakaj Č. Škodlar, ki je v katalog napisal, da je le preprost slikar, ni razložil še tega, kaj daje njegovim slikam tako vrednost.

Srečanje je vsekakor še naprej treba prirejati, še posebej zato, ker je dobrih razstav v Ribnici dokaj malo. Vendar pa bi bilo dobro precej več pozornosti posvetiti izboru sodelujočih in namesto kakšnega od tistih, ki so letos sodelovali že drugič, povabiti še kakšnega takega, ki bi mu bilo za razliko od nekaterih od njih kaj več do ustvarjanja in manj do trgovine.

LEON ZOBEC

Velika politična zavest borcev

... Z ustanovitvijo prve proletarske brigade 22. decembra 1941 se je začel proces ustanavljanja operativnih enot — vojaške organizacije, sposobne za stalno osvobodilno vojno. Seveda je bil to zelo zapleten in dolg proces, saj ni šlo za nekakšno preprosto reorganizacijo, kakršno poznajo klasične armade. Ustanavljanje operativnih enot, ki niso bile vezane na določeno ozemlje, ki so bile sposobne ofenzivno delovati v izbrani smeri, je narekovalo veliko politično zavest borcev. Zakaj te brigade so, kot je bilo določeno v statutu proletarskih brigad, „gibljive enote, ki morajo biti vselej pripravljene poseči v boj, kjerkoli je to potrebno...“

NIKOLA LJUBIČIČ

Mladi v krajevni skupnosti Dolenja vas delajo

Kakšna je aktivnost mladih v krajevni skupnosti Dolenja vas? Kako so sploh organizirani? Takšna in podobna vprašanja si verjetno postavlja marsikdo, tako v sami krajevni skupnosti, kot tudi zunaj nje.

Pa vendarle je zadnji sestanek predsedstva OO ZSMS Dolenja vas dokazal, da je med nami, mladimi, želja da bi mladinska organizacija bolj široko zažive-la, kot je to bilo do sedaj. Ravno na tem sestanku smo odkrili, da se možnosti delovanja mladinske organizacije ne končajo le pri organizaciji veselja in podobnih prireditve, temveč je obseg delovanja moogoče razširiti na vsa področja krajevne skupnosti. Na sestanku se je pokazala želja in potreba, da mladi preko svojih delegatov v organih krajevne skupnosti bolj tvorno sodeluje-

V srednjeročnem načrtu je predvidena tudi zgradnja vrtca v Dolenji vasi. Zmogljivost vrtca naj bi bila taka, da bi varstvo imelo zagotovljeno 20 otrok. To bi verjetno zadoščalo zdajšnjim potrebam, vendar je vprašanje, kaj bo čez nekaj let, saj vemo, da se krajevna skupnost nenehno širi in število prebivalcev narašča. Zato je bilo mnenje, da naj bi že v predvideni fazi izgradnje vrtca raziskali možnost za razširitev.

V nadaljnji razpravi smo obravnavali gradnjo nove trgovine, pošte in telefonske centrale. V objektu naj bi bili tudi prostori krajevne skupnosti. Gradnja je potrebna, saj so dosedanje objekti v slabem stanju in premajhni, razen vsega pa je izdelan predlog zazidalnega načrta za Humec, tako da se bodo potrebe po objektu v kratkem času bistveno povečale. Ugotovljeno je bilo tudi, da so narasle potrebe po telefonskih številkah, saj nekateri čakajo na telefon precej dolgo, zato bi bilo potrebno pregledati možnosti za čim hitrejšo zagotovitev sredstev za izgradnjo telefonske centrale. Le-ta je izpadla iz srednjeročnega programa 75-80, zdajšnji začetek obratovanja pa je predviden za leto 1982.

Na prostoru zraven šole in telovadnice je predvidena uredi-

tev športnih površin že v prihodnjem letu. Prav bi bilo, da bi tudi mladi na kakšnem skupnem sestanku z ostalimi DPO v krajevni skupnosti povedali, kakšna igrišča bi najbolj potrebovali, razmislili pa bi bilo potrebno tudi o delovni akciji. S to bi prihranili veliko denarja za predдела in ureditvena dela, tako da bi bil glavni strošek le asfaltna prevleka. V OO ZSMS imamo tudi nekaj gradbenikov, ki bi lahko izdelali predlog za igrišče in ostalo dokumentacijo, ki je potrebna za izvedbo del (to naj bi bil načrt in ostala spremljajoča dokumentacija). Opravili bi seveda tudi vse meritve na terenu (zakoličba, niveliranje). S tem bi verjetno znatno zmanjšali obseg stroškov.

Vprašanje, ki ni zajeto v srednjeročnem planu, vendar pa bi tja verjetno sodilo, je nedvomno onesnaževanje potoka Ribnica. V potok je speljan zbirni kanal prigroriške kanalizacije in voda je temu primerno onesnažena.

V nadaljevanju sestanka smo obravnavali tekočo problematiko, predvsem v zvezi s prostori v DC-16. V kleti so prostori neizkoriščeni in mladi smo zainteresirani, da bi v teh prostorih uredili svoje prepo-trebne prostore. Ob tem naj

napišem tudi prijetno novico, da je pogodba z TTKS Ribnica podpisana in s tem prostor praktično zagotovljen. Potrebno je zbrati sredstva in prostore ustrezno urediti. Za denar naj bi zaprosili pri svetu krajevne skupnosti in pri edini DO v krajevni skupnosti, INLES TOZD TSP Dolenja vas. Seveda bomo morali nekaj denarja zbrati tudi sami s tem, da bomo organizirali kakšen koncert (prvi bo 19. 12., ko bo nastopil Andrej Šifrer) in druge podobne prireditve. V načrtu imamo tudi izvedbo dramskega dela, ki naj bi bilo pripravljeno do slovenskega kulturnega praznika. Seveda smo pripravljeni sodelovati na ostalih kulturnih prireditvah ob raznih slovesnostih tako v krajevni skupnosti, kot tudi izven njenih meja. Vidimo tudi, da je potrebno vzdrževati stike z ostalimi OO ZSMS v občini in te stike razširiti v čim bolj široko področje delovanja mladih.

To so bili poglobitvi vtisi s sestanka, ki naj bi spodbudil delo mladinske organizacije. Prvi korak je tu: dolgo pričakovani prostor čaka, da ga primerno opremimo in nato v njem bolj zagnano delamo. Naloge je potrebno uresničiti in tako dokazati sebi in drugim, da je delo steklo.

ANDREJ RUS

Vprašanje časti in domoljubja vsakega posameznika

„Zveza komunistov v celoti ima trajno dolžnost, da razvija sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozščite, varuje njuno enotnost, se postavlja po robu vsem težnjam, ki slabijo moralno-politično moč in bojno enotnost oboroženih sil, med vsemi občani razvija zavest, da obramba države ni samo njihova ustavna obveznost in pravica, marveč tudi vprašanje časti in domoljubja vsakega posameznika...“

TITO

jo (skupaj s starejšimi) pri skladnem razvoju in drugih akcijah krajevne skupnosti.

Prav zanimiva je bila razprava o srednjeročnem planu 81-85, ki predvideva tudi v naši krajevni skupnosti precej novih in velikih investicij. Največja investicija v prihodnjem obdobju bo nedvomno izgradnja zadrževalnika, da je investicija ogromna (predračunska vrednost 180 milijonov din) in da bi se bilo potrebno lotiti gradnje čimprej. Več bo odlašanja, večja bo razlika v ceni. Ena izmed ugotovitev je bila tudi, da so krajani, kljub prizadevanjem odgovornih, premalo obveščeni o pomenu izgradnje zadrževalnika.

Letošnji prvi sneg je dokazal, da je z večjo angažiranostjo mogoče pravočasno očistiti „belo nadlogo“ in to še prej, ko se zjutraj ljudje odpravijo na delo. Stroji in snežna mehanizacija so uspešno opravili svojo nalogo ter dokazali, da gre — če hočemo.

V veliki družini lesarjev

Vse tako kaže, da se bo Inles že v bližnji prihodnosti vključil v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenijales in tako prekinil svojo dolgoletno „neuvrščenost“, kot smo včasih tudi dejali ob razmišljanjih, zakaj se v splošnem združevanju v SOZD ne odloči za to ali ono obliko višje organizirane lesne grupacije.

Več kot poldrugo leto je minilo, od kar so se v Ribnici zbrali na delovni pogovor najodgovornejši poslovodni, samoupravni in družbenopolitični predstavniki Inlesa in občine Ribnica s takratnim predsednikom SOZD Slovenijales inž. Razdevškom in dosegli načelno soglasje o možnostih vključitve Inlesa v Slovenijales. Dolgo zatišje seveda ne pomeni, da se na tem področju ni nič delalo. Nasprotno, vse dosedanje delovanje, razmišljanje in odločanje dokazuje predvsem treznost, premišljenost in postopnost, dokazuje kvalitetne premike, ki lahko ob končni vključitvi pomenijo tudi osnovo za resnično kvalitetno in uspešno poslovanje.

O uspešnosti dosedanjega sodelovanja s Slovenijalesom, oziroma njegovimi posameznimi članicami, govori dosedanja bogata praksa. Inles uspešno sodeluje s Slovenijalesovo trgovino, saj je prav ta med največjimi kupci Inlesovih proizvodov. Uspešno sodeluje z vrsto Slovenijalesovih delovnih organizacij pri dobavi lesa in drugih materialov. Pomembno je tudi sodelovanje v tujini (podjetje Slovenia bois v Centralnoafriški republiki).

Izhodišč in dosedanjih izkušenj za uspešno sodelovanje v prihodnjem obdobju je torej dovolj. Časi za končne odločitve, začetek novega srednjeročnega obdobja in obdobje stabilizacije, pa so tudi pravšnji.

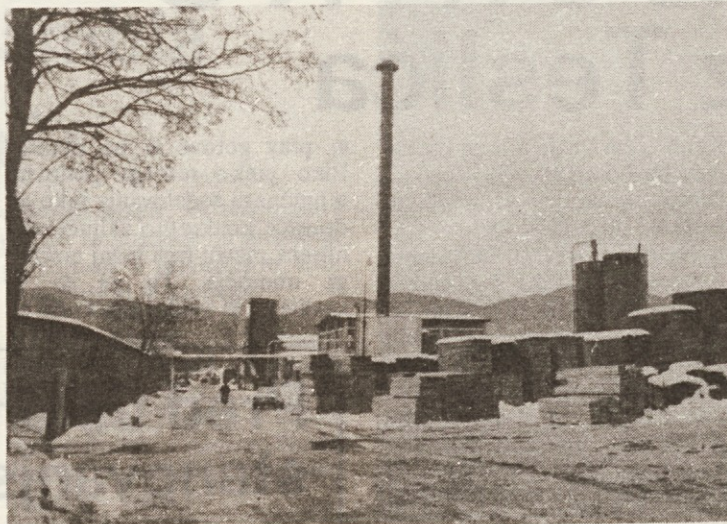
Tako je prišlo 12. decembra do ponovnega razgovora s sedanjim predsednikom SOZD Slovenijales Dragom Petrovičem, katerega so se udeležili vsi najodgovornejši delavci Inlesa (direktorji, predsedniki samoupravnih organov, sindikata in zveze komunistov) ter predstavniki družbenopolitične skupnosti (skupščina občine, izvršni svet, sindikat, zveza komunistov in socialistična zveza).

V daljšem razgovoru je predsednik Slovenijalesa Drago Petrovič podrobno predstavil

samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenijales in to sestavljeno organizacijo s preprostimi besedami razumljivo predstavil, prav tako pa tudi razmišljanje o tem kaj naj bi Inles v sozdu predstavljal.

SOZD Slovenijales sestavlja trenutno 23 delovnih organizacij s 83 temeljnimi organizacijami in 24 delovnimi skupnostmi. Proizvodnih delovnih organizacij je 22, ena pa je trgovska delovna organizacija. Ima 14.500 zaposlenih, od tega v proizvodnji 12.000. V SOZD je združenih 17 vrst različnih dejavnosti (od proizvodnje žaganega lesa do strojev in

manjših računalniških sistemov). V prvih devetih mesecih letos je imel Slovenijales (točneje delovne organizacije v Slovenijalesu) 20 milijard dinarjev (novih) celotnega prihodka, štiri milijarde dohodka in 2,5 milijarde čistega dohodka. Poprečni osebni dohodki so znašali 7.720 dinarjev. Vsi kazalci gospodarske uspešnosti v tem letu na ravni sozda so nad republiškim poprečjem, kar je za panogo, ki ni pretirano prioritarna, spodbudno. Slovenijales je tudi izredno močan izvoznik, saj letos predvideva preko 200 milijonov dolarjev izvoza, pretežno na konvertibilno področje. Možnosti za to so

To je del cestišča, preko katerega je mogoče priti v DO RIKO, pa čeprav je pri tem potrebno prečkati prostor, ki ga uporablja INLES. Le nekaj metrov ograje bi naredilo iz organizacije INLES zaokroženo celoto, hkrati pa od zaposlenih v RIKO zahtevalo, da za prehod s svojo organizacijo uporabljajo druge poti.

„Vodni problemi“ – pereče vprašanje

Vaški vodovod Jurjevica–Dolenji Lazi je bil zgrajen pred več kot 70 leti in je v tistih časih dajal dovolj vode vsem koristnikom vodovoda. Poraba vode je sedaj mnogo večja.

Koristniki vode se ob tej situaciji sprašujemo ali smo do uporabe vode vsi enako upravičeni? Sedanji odbor, ki naj bi upravljal z vodo, predstavlja, kakor nam je znano, le dva člana, pa še tema je mandatna doba potekla pred leti (Alojz Mam iz Jurjevice in Janez Arko iz Dolenjskih Lazov).

Vprašanje pomanjkanja vode smo pred ustreznimi organi v naši vasi večkrat načeli, vendar brez učinka. Ta problem smo izpostavili tudi v krajevni skupnosti Ribnica, kamor po

teritorialni ureditvi spadamo. Problem je namreč v tem, da vodo „pripirajo“ v Jurjevici, zato pa je primanjkuje v Brežah in Dolenjih Lazih. Vodovodni odbor se sestaja poredko, včasih šele po enem letu. Razen tega smo vaščani o delu vodovodnega odbora pomanjkljivo in premalo obveščeni.

Vsi, ki smo zaradi slabe dobave vode oškodovani, zahtevamo od krajevne skupnosti Ribnica, da nam pomaga pri urejanju tega problema na pošten in pravičen način. Prizadeti bi sodelovali pri obnovi vodovoda, bodisi z delom pri čiščenju ali z denarno pomočjo. Mnenja smo tudi, da se naša vodovodna

še večje in jih bo nujno v naslednjem obdobju bolje izkoristiti.

Ribniški Inles bo v bližnji prihodnosti – o tem bo odločala javna razprava in referendum ne le v Inlesu, pač pa v vseh članicah SOZD, verjetno postal 24. delovna organizacija Slovenijalesa. Oba skupaj sta že sedaj najpomembnejši proizvajalec stavbnega pohištva v Jugoslaviji (petina jugoslovanske proizvodnje), pomembno pa je tudi uveljavljanje na zunanjem trgu, tako za slovensko in jugoslovansko gospodarstvo kot za lesno industrijo in Inles še posebej.

Skupna pot oziroma Inlesova pot v Slovenijalesu bo tako v prihodnje še jasnejša in trdnjša. Inles se vključuje v SOZD kot enakopraven partner s solidnimi temelji, z razvito prodajno mrežo, s kvalitetnim programom in tudi z jasni razvojnimi usmeritvami. V sozdu, če naštejemo le nakatere bistvene prednosti, bo še lažje skupno in usklajeno planiranje, nastopanja na zunanjem trgu, povezovanje z gospodarstvom (zagotavljanje osnovne surovine), organiziranje dejavnosti skupnega pomena (interna banka, organizacija marketinga in razvoja ipd.), podrobnejša specializacija proizvodnje in socialna varnost.

F. G.

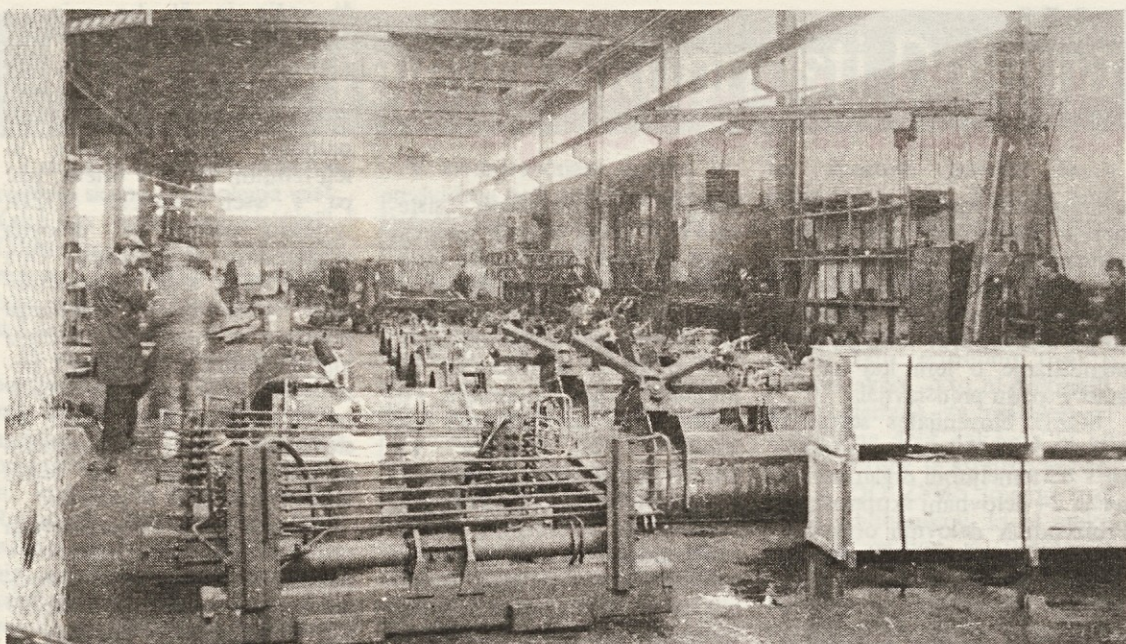

skupnost, ki povezuje vasi, priključi k Hydrovodu Kočevje–Ribnica.

Vprašujemo tudi, zakaj daje naš vodovod vodo novemu naselju na Breg–Grič? Naselju bi moral napeljati vodovod Hydrovod, ker pa temu ni tako, nam vsem primanjkuje pitne vode.

Želimo, da se problem vode na območju našega vodovoda reši tako, da bo vode za vse koristnike dovolj. V prvi vrsti so odgovorni rešiti to vprašanje tisti, ki smo jim zaupali delo z vaškim vodovodom, če sami ne morejo ali niso sposobni, pa ob pomoči nas vseh.

ALOJZ GOVŽE
Breže

Pohvalno o R I K U – tokrat iz Teslića

Že v prejšnji številki našega glasila smo omenjali sodelovanje Rika Ribnica z več sorodnimi organizacijami v jugoslovanskem prostoru in še posebej z delovno organizacijo BORJA iz Teslića v Bosni in Hercegovini oziroma s TOZD Mašinstvo.

Sredi novembra se je v Tesliću mudila uradna delegacija Rika, 16. novembra pa sta bila podpisana dogovor o konkretnem sodelovanju TOZD Mašinstvo in TOZD Rikostroj ter dogovor o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju v proizvodni kooperaciji. Konec novembra je bil v tovarniškem glasilu „Borja“ objavljen tudi daljši zapis o temi pod naslovom „Čvsto sodelovanje z Rikom Ribnica“, v katerem je med drugim tudi zapisano:

V iskanju načina, da iz razdrobljene proizvodnje in različnih uslug preidejo v proizvodnjo za uveljavljene proizvajalce, so se zaposleni v TOZD Mašinstvo DO Borja odločili za proizvodno kooperacijo z znanimi delovnimi organizacijami v svoji stroki. V kovinski stroki je to Riko iz Ribnice, kolektiv, s katerim se je sodelovanje pričelo prejšnje leto.

Izvajanje dogovorjenih obveznosti za letošnje sicer v zamudi zaradi neurejenih proizvodnih možnosti, sredi leta pa selitve v nove proizvodne prostore, tako da se je dejanska proizvodnja za Riko pričela praktično šele konec julija.

Kljub težavam lahko ugotavljamo, da bomo letošnji dogovor lahko uresničili okrog 70-odstotno.

Na razgovorih 16. novembra s predstavniki Rika smo ugotovili, da smo dosegli pogoje za večjo proizvodnjo, da imajo zaupanje v naš kolektiv in da želijo obseg sodelovanja povečati, kolikor dopuščajo naše proizvodne zmogljivosti. Tako je bil podpisan sporazum o sodelovanju v letu 1981, ki predvideva štirikrat večji obseg proizvodnje kot letos. Hkrati je bil podpisan tudi dogovor o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju in proizvodni kooperaciji. Po tem dogovoru bo TOZD Mašinstvo leta 1985, merjeno z današnjimi cenami, sodeloval v Rikovem proizvodnem programu z vrednostjo približno 110 milijonov dinarjev.

V razgovorih je bila izražena tudi potreba, da se razen proizvodno tehničnega in komercialnega sodelovanja razvija sodelovanje tudi na drugih področjih – zabavnem, kulturnem, športnem. Potrebno je izmenjati izkušnje iz dela samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, razvijati čim boljše medsebojno obveščanje ter utrjevati večje medsebojno zaupanje.

V razgovorih so sodelovali tudi predstavniki družbenopolitične skupnosti Teslić, ki so predstavnike Rika seznanili z obično in njenimi razvojnimi načrti. Prav v razvojnih načrtih občine sta DO Borja in TOZD Mašinstvo pomembna postavka

in prav gotovo se bo ribniški Riko preko tesnega poslovno tehničnega sodelovanja tako ali drugače konkretno vključeval v hitrejši razvoj tega manj razvitega območja. To pa so že kvalitete, ki veliko pomenijo ne

le za izvajanje stabilizacije, pač pa tudi za utrjevanje enotnosti in trdnosti jugoslovanske skupnosti.

O odločnem odpiranju Rika v jugoslovanski prostor govori tudi uspešno sodelovanje proizvodnih in trgovskih organizacij združenega dela – SOZD Jelšingrad Banja Luka, DO Riko, DO Tehno-impex in Commerce. Primer poslovnega sodelovanja med temi delovnimi organizacijami nazorno dokazuje, da republiške meje niso nobena ovira združevanju dela in sredstev med delovnimi organizacijami. Konkretno gre za Rikovo posredovanje proizvodnje večjih Bomagovih valjarjev Jelšingradu, kar bo omogočilo, da bodo jugoslovanski proizvajalci osvojili kar največ tovrstnih proizvodov, ki jih ne bo potrebno kupovati v tujini.

O uspehih tovrstnega sodelovanja in povezovanja smo lahko konec novembra brali obsežnejši zapis v glasilu SOZD Jelšingrad pod naslovom „Povezovanje na dohodkovnih osnovah“. Podrobneje so predstavljene tudi delovne organizacije iz Slovenije, ki so vključene v to sodelovanje: Tehno-impex, Commerce in s celostransko reportažo „Od obrtne delavnice do modeme tovarne“ tudi naš Riko.

F. G.

Pred ustanovitvijo stanovanjske zadruga

Občane Ribnice obveščamo, da bomo v Ribnici ustanovili stanovanjsko zadrugo z namenom, da bi vsem, ki bodo v prihodnje gradili nove stanovanjske hiše, omogočili bolj organizirano in ne na koncu tudi cenejšo gradnjo.

Vse, ki vas takšna gradnja zanima in bi želeli graditi v

okviru stanovanjske zadruga, vabimo, da se prijavite na Samoupravni stanovanjski skupnosti v Ribnici, kjer vam bodo posredovali tudi dodatne informacije.

Ko se bo zbralo ustrezno število interesentov, bomo organizirali razgovor zaradi podrobnejšega dogovora.

Dokler je vreme dopuščalo, so delali na poglobljanju struge Bistrice, da bi zagotovili normalen pretok vode ter se izognili morebitnim novim poplavam. Ker dela niso bila v celoti opravljena, pa tudi ne dovolj strokovno, se zdaj ob večjem vodostaju in zmrzovanju Bistrice kažejo posledice, ki bodo kot praviho ribiči, naredile največ škode ribjemu zarodu.

OBVESTILO

Delavska univerza Ribnica obvešča vse zainteresirane, da bo organizirala začetni in nadaljevalni strojeepisni tečaj. V kolikor bi bilo več interesentov, bi organizirali še tečaj stenodaktilografije, zato se zainteresirani prijavite!

Za vse tiste, ki ste prišli v Ribnico iz drugih govornih področij in bi se želeli naučiti slovenskega jezika, organiziramo tečaj slovenskega jezika za začetnike.

Prijave za te in druge oblike usposabljanja sprejema DU Ribnica.

Uspeh ansambla „Ribn'čan“

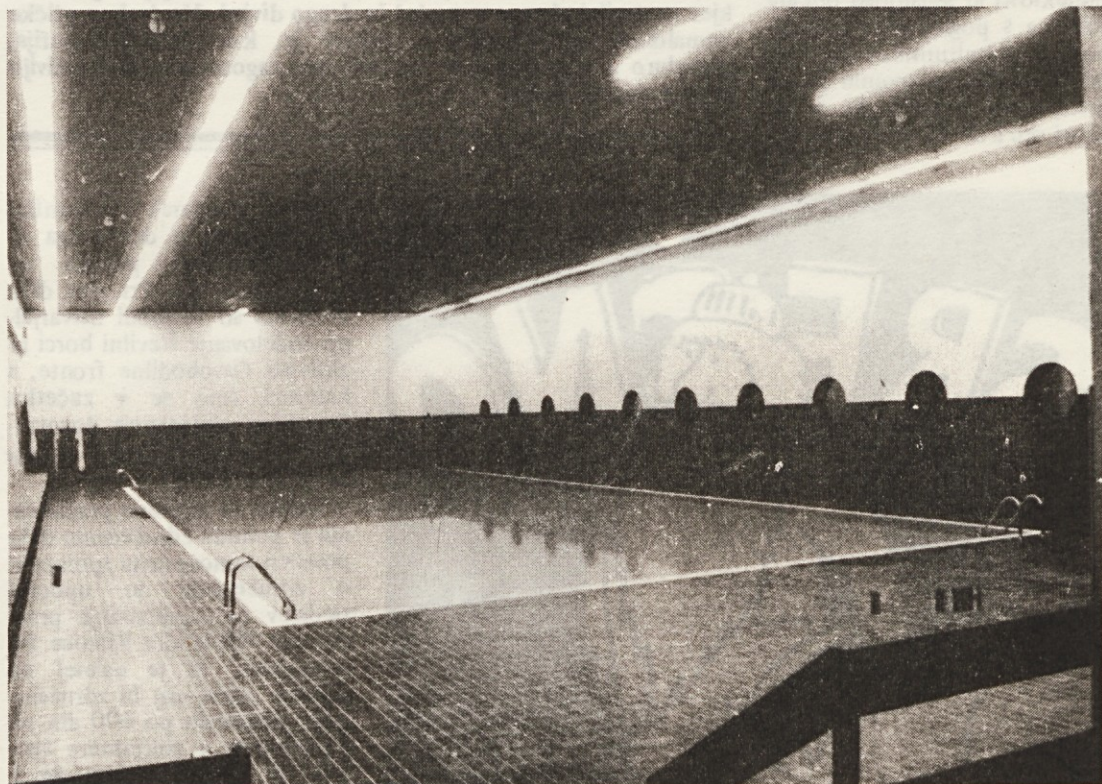
Ansambel „Ribn'čan“ iz Ribnice, ki letos proslavlja triletnico delovanja, je ob svojem skromnem jubileju sodeloval na XI. festivalu domače zabavne glase Slovenije – Ptuj 80. Že ob svojem prvem nastopu je prejel bronasto značko Orfeja, ki jo je podelila zveza kulturnih organizacij Slovenije. Ansambel je sodeloval z dvema lastnima skladbama: s polko „Pozdravljeni pri nas doma“ in z valčkom „V objemu noči“. Glasbo je napisal Uroš Bregar, aranžmaje priredil Alojz Osvald, besedila pa je prispeval Janez Oražem. Nastop je v celoti posnela ljubljanska televizija. Posnetki bodo na programu v prvem trimesečju prihodnjega leta.

Ansambel tudi naprej marljivo dela in pripravlja nove melodije, hkrati pa tudi uspešno nastopa na različnih prireditvah in plesih. Ob dnevu republike so gostovali v Kočevju (hotel Pugled), kjer bodo ob novem letu zabavali goste tudi v najdaljši noči v letu. Priljubljenost ansambla je vse večja tudi

v drugih krajih, saj so prejeli v podpis že pogodbe za igranje na prireditvah v prihodnjem letu.

Ansambel sestavljajo:

Uroš Bregar – trobenta, bobni, Alojz Osvald – harmonika, Ciril Tomazin – klarinet, vokal, Tine Tkalec – kitara, Nikola Radič – bariton, Slavka Oražem – vokal, in Janez Oražem – vokal.

Novo odprtega plavalnega bazena bodo vsekakor najbolj veseli šolarji, čeprav je namenjen tudi drugim porabnikom.

Praznovanje v skladu z možnostmi

Čas, ko naj bi Ribnica praznovala svoj visoki jubilej – 900-letnico, se neusmiljeno bliža. Le še dobro leto nas loči od trenutka, ko naj bi se, recimo z občinskim praznikom v letu 1982, pričela praznovanja in potem bolj ali manj zgoščeno potekala skozi vse leto.

V odboru za pripravo praznovanja 900-letnice se je že pred meseci izoblikoval predlog, naj bi bilo praznovanje jubileja, čeprav je pomemben in visok, v okviru možnosti. Te pa so danes in bodo v letu 1982 seveda bistveno skromnejše kot v začetku priprav pred poldrugim letom.

Nesprono je pri stvari predvsem dvoje: prvič, da praznovanje jubileja bo, in drugič, da bo to praznik in obletnica celotne družbenopolitične skupnosti in ne le mesta Ribnice. S tega vidika s v programiranje praznovanja normalno vključujejo vse strukture v občini, družbenopolitične organizacije, združeno delo, interesne in krajevne skupnosti.

Sekretariat odbora za pripravo praznovanja je v začetku jeseni na posebnem razgovoru s predstavniki gospodarstva predlagal, naj bi visoko obletnico počastili predvsem z dvema dejanjema: z dokončanjem parka kultumikov v ribniškem gradu in z izdajo zbornika o preteklosti in sedanjosti občine Ribnica s pogledom v prihodnost. Park kultumikov naj bi ne bil le obležje in spomin preko šestdesetih let, ki so se skozi več kot 400 let vpišovali v

slovensko kulturo, socialno in ekonomsko zgodovino, pač pa počastitev oblenice Ribnice in s tem boja slovenskega naroda za nacionalno, socialno in kulturno svobodo. Urejanje parka kultumikov se je pred leti že pričelo s postavitvijo prvih treh

900-LETNICA RIBNICE

kipov velikim možem naše preteklosti – Gallusu, Škrabcu

in Prijatelju. Sledili bodo še nekateri kipi ali skupna obeležja posmeznim dejavnostim do vključno osvobodilnega boja, žrtev za svobodo in herojinje Majde Šilc, katere ime naj bi posebljalo najslavnejši del naše preteklosti. V celoti naj bi bil park kultumikov urejen v letu 1982, prav ob 900-letnici Ribnice.

● V zborniku o preteklosti Ribnice (to je celotne občine) bomo poskušali zbrati in smiti vso bogato zgodovino naših krajev in ponuditi tudi pogled v prihodnost, v naš razvoj.

V teh zimskih dnevih lahko vidimo, kako lovci odhajajo v gozdove, kjer nastavljajo krmo za smjad in drugo divjad. Na drobne ptičke nemalokrat radi pozabimo, čeprav je, kot kaže fotografija, potrebno le malo napora, da tudi tem zagotovimo, da preživijo hladne zimske dneve.

Poseben poudarek v zborniku bo dan razvoju delavskega in revolucionarnega gibanja na našem območju. Pri tem delu zbornika so obljubili ustvarjalno sodelovanje številni borci in aktivisti Osvobodilne fronte, s katerimi smo se v začetku decembra podrobneje dogovarjali o ne ravno lahki, vendar pomembni akciji.

Odbor za pripravo praznovanja je ponudil združenemu delu poseben samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za organiziranje praznovanja 900-letnice Ribnice. Po sporazumu, ki je naletel na ugoden odziv, naj bi združeno delo prispevalo po 600 din na zaposlenega v enkratnem žnešku. S tem denarjem bi v glavnem financirali ureditev parka kultumikov, izdajo zbornika pa nameravamo kriti pretežno z reklamnimi oglasi in seveda s prodajo oziroma

„Pomen obstoja naše armade je od vsega začetka bil v vlogi branilca pridobitev naše ljudske revolucije. Odnosna vloga je bila že od vsega začetka usmerjena v izgon okupatorja in uničenje izdajalcev, nato pa na ohranjanje tistega, kar smo izvojevali. Kot oborožena sila socialistične države je prav v tem svojstvu branitelja, čeprav oborožena sila, imela v nekem smislu tudi veliko miroljubno vlogo na svetu.“

TITO o armadi

prednaročili bodočih kupcev.

To sta najpomembnejši predvideni akciji v počastitev obletnice Ribnice. Seveda bo še več drugih prireditev, npr. 110-letnica gasilskega društva v Dolenji vasi, praznovanja posameznih jubilejev združenega dela ipd., kar vse bo potrebno še podrobneje opredeliti in vključiti v celovitejši program prireditev, ki bodo tako ali tako potekale skozi vse leto 1982.

F. GRIVEC

Imenovanje odbor za 3. kongres samoupravljalcev

Prihodnje leto junija bo v Beogradu III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. DA se bomo na ta kongres temeljito pripravili, smo tudi v naši občini imenovali koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije. Koordinacijski odbor je imenoval občinski svet Zveze sindikatov z namenom, da bo spodbujal, spremljal in vodil razprave v združenem delu v zvezi s pripravami na kongres. Koordinacijski odbor šteje devet članov, vodi pa ga Julijan Ozimek, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov.

REŠETO

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica – Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov – Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec (glavni in odgovorni urednik), Stane Kromar, Karel Oražem, Ivan Petrič, Viktor Pogorelec, Alojzija Zakrajšek in France Železnik (tehnični urednik) – Uredništvo: SO Ribnica, 61310 Ribnica (tel. 861-090, 861-091) – Grafična priprava: DITC Novo mesto; TOZD Dolenjski list, tisk: TOZD Tiskarna Novo mesto.